

teekäija

mai

KRISTLIK AJAKIRI
AASTAST 1904

05.2018
hind 3€
teek.ee

Päivi Palts
– esimene
tunnistus viie
lapse emalt

Kui vaba on kogudus, kui vaba on liit?
Meremehed, kes seilavad koos Jumalaga
Meie kodudesse hiilivad võlukunstnikud

Suvefestival kutsub
kolmandat korda Hiiumaale

▲ Kontrollpunktide vahel toimus fotojaht, mis aitas noortel koostööd arendada.

▲ Maastikumängus sai ajalehetorni ehitamisele lisaks ka sõprussildu sõlmida.

Nooremad teismelised kogunesid esimest korda EPICSEIKLUSELE

- Enely Lehtme, Liidu Noorsootöö Keskus
- Fotod: Andreas Preisfreund.

Kodune Rapla vabakogudus oli 28. aprillil täidetud 53 noorega, kes tulid üle Eesti kokku, et osa saada epicseiklusest, mis on üks mudelitest, kuidas 10–13aastaseid noori teenida. Nendega olid kaasas koguduste töötajad ja lapsevanemad. Mitmeid kuid olid sündmust ette valmistanud vabatahtlikud koos LNK meeskonnaga.

Päev oli meeldejääv kõigile, kes osustasid sellest osa saada. Raplas loodi hulk uusi kontakte ja jagati lugusid oma kogudustes toimuvast. Järgnevalt kirjeldab üks vabatahtlikest, Hendrik Pihl 3D kogudusest oma muljeid ja kogemust.

„Kui kuulsin epicseiklusest ja sellest, mis vanuses noortele see on suunatud, siis olin nõus kaasa lööma lihtsalt sellepärast, et meie oma koguduses puudub lastetöö ja see oli mulle isiklikult midagi täiesti uut. Nagu iga uus asi, oli see ka veidike hirmutav, aga peale hommikust koosolekut ja palvet muutus pisike kõhedus kiirelt põnevuseks ning terve see päev oli täis rõõmu ja elevust.

Hetkest, kui esimene noor tuppastus, oli eriliselt tunda Jumala kohalolekut. Sain küsida nende elude kohta ja üks poiss oli valmis jagama oma käekäigust nii ausalt ja avatult, et see kiskus temalt välja ka pisarad – pisarad mis ei olnud ei rõõmu- ega kurbusepisarad, vaid järjekordseks märgiks sellest, et Jumal oli meie keskel. Juba enne ühist algust olin saanud tuttavaks paljude noortega.

Peale hommikuosa palvelas hakkas pihta epicseiklus-maastikumäng. Meie töötajad, kes gruppidega kaasas käisid, olid suurepärased eeskujud igale noorele. Olles ühes punktis kohtunik, oli mul imeline võimalus näha, kui pealehakkajad meie noored on. Ja kui ülesandeks oli teha ajalehtedest võimalikult kõrge torn, siis iga võistkond säras ja kaasa aitasid kõik, mõni küll hääleka kaasaelamisega.

Peale ajalehetorni ehitamist, banaani otsimist pargis ja takistusraja läbimist jõudsime tagasi palvelasse. Seal oli kõigi lemmikosa – lõunapaus, mis tähendas, et sai pitsat süüa.

Seejärel saime kõik koos kuulata Heglis Lausvee väga kõnekast jutlust, mis andis edasi päeva visiooni igaihe väärtuslikkusest Jumala silmis ja koguduse keskel.

Päeva lõpetas imeline ülistus, mille käigus Jumal juhtis mind palvetama koos ühe noore poisiga, mis ei toonud pisaraid välja ainult temal, vaid minul endal samamoodi.

Kui päev algas inimliku hirmu ja kartusega, mis kiirelt muutus põnevuseks, siis lõppes see suure tänu ja imestusega – imestusega sellest, kui suur ja võimas on meie Jumal! Jeesus tõesti tegutseb nende noorte südames ja kõnetab meid, töötajaid ja vabatahtlikke.”

Selleks et samalaadseid julgustavaid keskondi veel luua, kutsume teid üles toetama LNK tööd ja tegemisi nii eestpalve kui ka finantsidega.

„Lisame koos väärtust ja aitame kogeda väärtuslikkust...” ■

Päev lõppes suure tänu ja imestusega – imestusega sellest, kui suur ja võimas on meie Jumal!

6–9 Lisaks Kallele sündisid perekonda veel Pelle, Ville, Liselle ja Olle. Kogenud raamatukujundajana ütleb Päivi, et laste nimed on otsekuu ühest sarjast ja just sellised, et keegi neile ühtki hüüdnime välja ei saaks mõelda. Perena hoiti kokku ja reisiti palju. Sellest jäi hulk häid mälestusi. Foto: erakogu.

14–15 40. PiibliPäevade raames leidis 5. mail aset esimene sündmus, mida korraldas LNK koostöös KUSiga. Päevasest konverentsist võttis osa pea 450 noort osalejat ja õhtusele ülistuskontserdile Rock Cafes kogunes kokku 600 inimest. Foto: Alex Tervinsky.

22–23 Reede, 8. juuni ekskursioonid tutvustavad nii Hiiumaa vaatamisväärsusi kui ka saare usulist lugu. Võimalik on valida kolme erineva marsruudi vahel: kas teha kaasa jalutuskäik Kärdla linnas või liituda oma autoga Käina – Kassari – Pühalepa või Reigi – Emmaste ringsõiduga. Foto: Enn Veevo.

SISUKORD

■ Esikaanel. Emadepäeval on väheseid emasid viis last viis korda üles tõstnud. Foto: erakogu.

- 2 Nooremad teismelised kogunesid esimest korda EPICSEIKLUSELE [Enely Lehtme](#)
- 4 Hoolimisest lõimumiseni [Laura Maide](#)
- 5 Minu kümme aastat kõndimist koos Teekäijaga [Ermo Jürma](#)
- 6 Päivi Palts – esimene tunnistus viie lapse emalt [Märt Saar](#)
- 10 Püha Vaim tuli, et jääda [Tarmo Lige](#)
- 12 Kui vaba on kogudus, kui vaba on liit? I osa [Leho Paldre](#)
- 14 Killukesti neljakümneandetest PiibliPäevadest [Marko Luige](#)
- 16 Meremehed, kes seilavad koos Jumalaga [Karin Klaus](#)
- 18 Heleri Siinor – särtsakas ülistaja Siioni koguduses [Sander Tulk](#)
- 19 Töötajatele sai Kristuse kogudus suuremaks [Ermo Jürma](#)
- 20 Tõdemus emadepäeval – me vajame uut narratiivi! [Erki Tamm](#)
- 20 Koguduserajajad kohtusid Riias [Erki Tamm](#)
- 21 Meie kodudesse hiilivad võlukunstnikud [Maila Proosa](#)
- 22 Suvefestival kutsub kolmandat korda Hiiumaale [Tarmo Kähr](#)
- 24 Õpingud on teekond Jumalale lähemale [Marge Loik](#)
- 24 Armastagem elu! [Almi Tugev](#)
- 25 EKB Liit värskendas oma logo [Teekäija](#)
- 25 Millised pühakojad olid pildil? [Teekäija](#)
- 25 Kes on, kes võidab ära maailma? Ristsõna
- 26 Seminaris jagati Uue Testamendi tõlgendamise võtmeid [Kaur Paldre](#)
- 27 KUSi vastuvõtt
- 27 Meie Isa palve
- 28 Suvefestival MEIE LUGU Hiiumaal

Niina koos Narva lastega kevadise koolivaheaja ekskursioonil Tallinnas.

Hoolimisest lõimumiseni

- Laura Maide, Sõbralt Sõbrale turundus- ja kommunikatsioonijuht
- Fotod: Johanna Rosenvald.

Üks igapäevasemaid ja hingelähedasemaid valdkondi Sõbra Käe töös on Narva lastetoe tegevuse toetamine. Põhilisteks ja väljapaistvamateks koostöökohtadeks on laagrid ja töömalevad, 365-sünnipäevad ja koolivaheaja-ekskursioonid. Aga tegelikult on igapäevaelu ja koolitööd-tegemised, mis on Niina kindlates kätes ja hoolivas südames, veelgi olulisem osa seal tegutsevate laste eludes.

Narva lastetoe juhataja Niina Jakovleva on sotsiaaltöös olnud juba rohkem kui nelikümmend aastat. Tõsi küll, tema jaoks on see rohkem igapäevaelu kui töö – vähemalt viimased kümme aastat.

„2007. aastal avas ukseid Narva lastetuba,” alustab Niina lugu oma tänasest südameprojektist. „Kohaliku ühiselamu seinale kinnitatud reklaami peale tulid kohale esimesed huvilised,” räägib ta. Organiseeritud puhke- ja vabaajategevused ning suhtlemis- ja eneseväljendusoskuste arendamine paelus kohalike noori sedavõrd, et üha rohkem lapsi ja noori jõudsid aegamööda lastetoe keskkonda.

„Meie külastajad on enamasti pärit paljulapselistest peredest, kus on tihti vaid üks vanem või kasvatajateks hoopis vanavanemad,” jutustab Niina. „Kusjuures paljud neist on töötud ja tarvitavad alkoholi või narkootikume,” lisab ta. Lastetuba on sellistes tingimustes kasvavate noorte jaoks hea ja turvaline puhkepaik. Üheskoos tehakse koolitöid, mängitakse laua- ja sportmänge, arendatakse käelisi oskusi, valmistatakse süüa, korraldatakse ühiseid üritusi ja väljasõite.

„Koostöö Sõbralt Sõbrale ette-

võttega on pakkunud Narva lastele võimalust mitmel korral aastas puhata ja veeta toredasti aega Nuutsaku laagrikeskuses, kus nad eesti noortega lõimuvad,” räägib juhataja. „Lisaks saame Sõbralt Sõbrale abiga pakkuda peredele puuduolevaid esmatarbekaupi, nagu seda on riided ja jalanõud,” lisab ta. Nähes praktilisi armastustegusid ja Niina head südant, on lapsed hakanud huvi tundma ka Piibli lugemise ning kristlike pühade tähistamise vastu. „Oleme sellise partnerluse eest äärmiselt tänulikud,” ütleb Sõbralt Sõbrale juhataja Meelis Kibuspuu. „Kohalike noorte aitamine on saanud võimalikuks tänu Niina pikaajalisele pühendumisele ja hoolimisele,” lisab ta.

Sõbra Käsi on mõelnud, kuidas anda Narva noortele kaasa eluks midagi sellist, mida koi ega rooste ei riku – laagrist saadud eesti sõbrad ja keeleõppimise toetamine on kindlasti üks väärtuslikest ja aegumatutest varadest. Lisaks sellele oleme arvamusel, et koostööoskused ja üldse erinevate tööde tegemise oskus on midagi sellist, mis kaht-

lemata aitab elus paremini hakkama saada. Seepärast olemegi juba kahel kevadel teinud talgupäevade „Tee-me ära” raames töömalevat meie armastatud laagripaigas Viljandi- maal Nuutsakul koos vene ja eesti noortega. Tublide vabatahtlike ja käelist tööd oskavate ja armastavate meeste abiga on laotud ja lõhutud puid, koristatud metsaalust, värvitud seinu ja tehtud kõike muud, mis eluks kogemusi annab. Kasu sellest on kahtlemata kõigipoolne ja rõõmu ühisest töötegemisest jagub alati kuhjaga. Jalgpallilahingud, õhtused lõkke ääres laulmised ja lugude rääkimised ning üksteisele oma keele õpetamine on ka oluline ja suhtumist mõjutav osa noorte eludes. ■

Kohalike noorte aitamine on saanud võimalikuks tänu Niina pikaajalisele pühendumisele.

27.–29. aprillil kohtusid Nuutsaku laagrikeskuses toimunud malevas eesti, vene, saksa ja hollandi noored.

teekäija

teek.ee
5/2018 (298)
ISSN 1736-1605
Eesti Evangeeliumi Kristlaste ja
Baptistide Koguduste Liidu väljaanne

Peatoimetaja: Ermo Jürma
Tel 56220045
e-post: ermo@teek.ee

Toimetusrühm:
Märt Saar, Toivo Tänavsuu,
Leho Paldre, Hele-Maria Taimla

Keeletoimetaja: Tiiu Palm

Toimetuse aadress:
Koskla 18, 10615 Tallinn
Tel 6700698

Trükk: AS Rebellis

Kujundaja: Päivi Palts

TELLIMINE

- Teekäija kodulehelt: teek.ee
- pangaülekandega: Eesti EKBK Liit, Swedbank
EE732200001120064572
(selgitusse: oma nimi ja aadress, kuhu ajakirja tellitakse)
- EEKBKL kantsleil: tel 6700698
- koguduste kaudu

Tellimishinnad:

1 aasta (11 numbrit):	25 €
poolaasta (6 numbrit):	14 €
pastori- ja sõbratellimus:	20 €
Skandinaavia, Euroopa:	45 €
Kanada, USA:	60 €

Reklaamihinnad:

	1 lk	½ lk	¼ lk
4 värvi	64 €	42 €	25 €
2 värvi	38 €	22 €	13 €
1 värv	25 €	16 €	10 €

Olen õppinud nii iseennast
kui meie ühist teenimiskeskonda
lähemalt tundma.

MINU KÜMMET AASTAT KÕNDIMIST KOOS TEEKÄIJAGA

■ Ermo Jürma,
Teekäija peatoimetaja

Järgnevaid mõtteid ajendas sõnastama väike juubel – nimelt olen olnud juba kümme aastat Teekäija (tegev/pea) toimetaja.

Kuna ajakiri on EKB Liidu häälekandja, siis on raskesti hoomatav tervikpilt tänasest vendlusest saanud mulle palju detailrikkamaks – esile tulevad mitmed värvid ja pooltoonid. Selle ajaga olen õppinud nii iseennast kui meie ühist teenimiskeskonda lähemalt tundma.

Suureks rõõmuks on „kirjaprohvetid” Teekäija vaateväljas ikka leidunud. („Kirjaprohvetiteks” nimetab teoloogiateadus prohveteid, kelle nimelised raamatud on Pühakirjas. Samas Vana Testamendi prohvetluse koondkuju Eelija seda ei ole.) Näiteks mullu oli toimetusel rõõm ka kahekümnest uuest sõnasepasta ja paarist tosinast uuest fotograafist. Samas üllatab mind ikka veel sadade e-kirjade ja telefonikõnede hulk, mis iga numbri trükiküpsiks saamiseks tuleb „läbi kaevata”.

Vana apostel Johannes kirjutab, et ta „ei taha seda teha paberil” (2Jh 1:12), vaid igatseb silmast-silma kohtumist. Ka tänased noored Timoteosed eelistavad paberkandja asemel uut moodi multimeediat. Nii on kitsal teel käimine kohati pingeline, sest meie tellijate (ja tegijate) lugemislaua üles ehitamine ja salvestamine on aeganõudev ja kallim. ■

vaba hetke nimel kiiret liikuvat pilti näitav ja kogu maailma hetkega koju toov uus meedia oma tõdede paljususega.

Minu laual klaviatuuri kõrval on „Õigekeelsuse sõnaraamat 2013” ja kuvari kiirmenüüdes keeleveeb.ee sünonüümisõnastik. Toimetaja töö suur mõte on püüda selle poole, et lugejad „kuuleks” siin nende omas keeles Jumala suuri asju. Kuust kuusse imestan, kui taas on 28 lehekülge kaante vahele saanud.

Teekäija on tahtnud esitada Eesti inimeste kogemusi Jumala imelisest tööst nende elus ja kogudustes, nii on ka tõkelood siin pigem harv erand. Kõige selle keskel olen tutvunud paljude inimestega, kellega ma muidu vaevalt oleksin kohtunud, ja arvan, et sellest on ka lugejad osa saanud.

Olen väga tänulik neile, kes on avanud oma (usu)elu kogemusi ja võimalikke arusaama. Muidugi on igas kuus sellest suurest sümfooniast üles nopitud vaid üksikud teemad, hääled ja pildid. Kui keegi muusik tahab suurendada meie väljaande kõlajõudu, kunstiniimene panna tervikule juurde ilu, mõtleja täiendada sõnumi selgust, teoinimene tuua esile tähtsaid tegemisi, siis on meie Liidu häälekandja ülesandeks seda sõnastada ja salvestada. ■

Päivi Palts – esimene tunnistus viie lapse emalt

- Märt Saar, Tartu Risttee kogudus
- Fotod: Päivi erakogu.

„Ei, ei, ei, ei!“ ütleb tegus naishääl teisel pool telefonitoru. „Kohe kindlasti mitte! Ei, ei, ei, ei!“

Ma kõnelen Teekäija kujundaja Päivi Paltsiga. Ta kuuleb mu ideest teha emadepäeva ajakirja lugu temast kui emast. See on ühtlasi esimene kord, kui ma temaga isikliku elu jutuks võtan.

„Ei, ei, ei, mitte mingil juhul!“

Ometi olen veendunud, et just Päiviga tuleb teha seekordne lugu ja isegi, kui ta end musterpere ideaalemana ei näe, siis see, kuidas olla üksikema ja veel viie lapsega, väärrib kindlasti jutustamist. Ja isegi, kui neid lugusid alati lihtne jutustada ei ole, siis usun, et just seda on tänases Eestis hädasti jagada vaja.

Päivi toob mulle terve rea põhjuste, miks ma temaga enam sel teemal vestlema ei peaks ja et ma oma otsinguid kuskil mujal jätkaks. Kuulan ta nii ilusti lõpuni kui võimalik, aga jään oma seisukoha juurde ja olen vähemalt sama kangekaelne kui tema. Meie vest-

lus kestab veidi üle 48 minuti ja isegi kui ta mulle midagi kindlat ei luba, pakun välja, et helistan talle öhtupoole uuesti – kui lapsed magama peaksid. Teemasid, millest vestelda, on vähemalt kolm-neli, aga luban, et räägime esimese asjana vaid ta lapsepõlvest.

Päivi on pisut skeptiline, kahtlev, ent siiski järeleandlik. Ja ma olen talle selle eest väga tänulik!

ESIMENE MÄLESTUS

Päivile meenub üks kindel pilt minevikust. Ta on selles väike põnn, vähem kui kaheaastane, aga ta ütleb, et kui meenutada, tuleb see alati talle väga selgelt silme ette.

Ta on koos ema, isa ja väikese beebiõega teel maale, Võrumaa metsade vahele. Sinna, kus on isa vanematekodu. Selja taha on jäänud pikk teekond ja ees seisab vana talutare. Akendel põlevad petrooleumilambid. See tähendab, et neid on oodatud. Ja mitte ainult neid, vaid veel tervet suguvõsa, kes on

üle maa kokku sõitnud, et teha hoogtoide. Kord heinategu või siis kartulivõttu. Ja tema, see väike Päivi, vaatab vasikasilmadega ringi. Ta on jõudnud Lõuna-Eesti ürglooduse rüppe. Siin ja seal määgivad lambad ja ammuvad veised. Kontrast tema kodulinna Tallinna ja Pääsküla eluoluga on ilmne.

PEREKONNAST

Päivil on soomepärane nimi ja selle pani talle ema Haldi Leinus. See eristas teda teistest klassikaaslastest ja on pannud teda pigem erilisena tundma. Mis puudutab aga vanemaid, siis ema töötas aastaid ujumistreenerina ja isa Ruudi nii inseneri kui vaimulikuna. Mõlemad vanemad said oma hariduse Leningradis.

Päivil on ka veidi noorem õde, kellega koos käidi ema spordilaagrites ja seal õppisid nad muuseas selgeks ujumise, millega koolikaaslastele hiljem silmad ette tehti. Kuid oma olemuselt

on Päivi end pidanud alati pigem tagasihoidlikuks ja omaette hoidvaks.

„Koolist kirjutati mulle iseloomustuseks, et ma ei räägi ühtki sõna, ütlen ainult „ei“ või „jah“. Olin vaikne ja korralik õpilane.“

Veel eristas teda teistest see, et kuna ta kasvas üles kristlikus perekonnas, ei tahtnud ta mitte mingil juhul saada oktoobrilapseks. Kui talle siiski märk rinda suruti, viskas ta selle põõsasse ja päev hiljem käisid vanemad koolis selgitamas, et nende perele selline õpetus tõesti ei sobi. Nii pääses tüdruk punasest kaelarätist ja sarnasel kombel jätsid teda külmaks ka koolipeod.

Küll aga käidi kogu perega Oleviste koguduses. Päivi omakorda sealses pühapäevakoolis, kus õpetajaks oli Liivia Kaustel. Nii kujunes tal välja oma sõpruskond, kellega ühte hoiti. Ja ka nüüd, aastaid hiljem, tunnistab ta viie lapse emana, et need lood, mis seal kuulnud, ning õpetus, mis kaasa antud, on jäänud teda saatma terve senise elu.

USUOTSUS

„Mu isa on kogu aeg pastor olnud ja kuhu tema läks, sinna läksime meigi,“ kõneleb Päivi. „Lapsena oli mul kogu aeg see tunne, et ma tean usut ja Jumalast kõike. Mingi aeg oli isegi pool Piiblit peas.“

Teismeikka jõudnuna võttis Päivi osa usurahva kuumadest Vikipalu laagritest. Seal olid hommiku- ja öhtupalvused, grupiarutelud. Ja see oli kohaks, kus ta koos paljude teiste noortega mõtles esimest korda tõsiselt, et mingi hetk peab ju temagi võtma Jumala oma ellu vastu. Sellest räägiti palju.

„Aastaarvu ma ei mäleta ja arvude koha pealt ma pole tugev. Ülo Meriloo, Oleviste üks pastoritest, ristis mind Kehra jões ja kuna ristimine oli muu maailma mõttes salajane, siis võisime saada nooremata ristitud, kui muidu lubatud. Aga kui vana ma siis olin, seda ma tõesti ei mäleta – ilmselt viisteistkuusteist.“

Samuti on Päivil meeles see: kui korraldati mõnd noorteüritust, siis ikka küsiti, kes nüüd järgmisena oma usutunnistust jagab?

„Aga ma ei ole rääkija, see ei ole minu teema! Mõni ütleb küll, et kõigil on vaja tunnistada, aga ma ei ole seda kunagi rahva ees teinud! Ma ei ole kunagi tunnistanud.“

Seda öelnud, annab Päivi aru, et ka käesolev artikkel on usutluseks temaga

▲ Minu helgeim lapsepõlvemälestus on isa kodust - Lõuna-Eestist.

ning seeläbi tunnistuseks, mis läheb jagamisele laiema lugejaskonnaga, ning arvab, et parem oleks, kui me jutu pooleli jätaks ja ma ikkagi kedagi teist otsiks.

Täna teda esimese intervjuu eest ning luban, et helistan järgmisel päeval uuesti. Päivi puikleb vastu, aga on õnneks nõus ja täheldan, et rohkem kui esimesel korral.

TÖÖ JA ABIELU

Täisikka jõudmine seostub Päivi jaoks sellega, et kui ta lõpetas oma õpingud keskkoolis, läks ta kunstikombinaati ARS naha peale tööle. Ja peale seda, kui oli mõnda aega iseseisvat elu elanud, siis abiellus.

„Kindlasti oli see minu jaoks kauaoodatud ja õnnelik hetk. Unistasin oma vanemate eeskujul korralikust pereelust.“

Päivi abikaasa tuli hoopis teistsugusest taustast, nii öelda maailmast, olles läbi elanud radikaalse pöördumise, õppis Tartus kaheaastases piiblikoolis ja oli hea jutlustaja.

Üsna pea peale abiellumist sündis neile esimene laps ja talle pandi nimeks isapoolse vanaisa järgi Kalle.

Tööalaselt liikus Päivi edasi Logose kirjastusse, hakkas arvutiga kujundustöid tegema. Vahepeal töötas ta EKB Liidu kantseleis sekretärina, kelle ülesandeks oli näiteks kirju laiaili saata või arveldada kirikurahadega.

Inimlikult on toeks
kõige rohkem see, kes
ise on läinud samadest
asjadest läbi.

◀ Perepilt aastast 1972. Ema Haldi ja isa Ruudi, öde Vilgo ja Päivi.

Ühtlasi jäi sellesse ajajärku liitumine Eesti vanima seniilmuva ajakirja Tee-käija ridadega.

„Aga lapsest saadik olen soovinud lastega tegeleda,“ on Päivi vastus kindel, kui küsin, kelleks ta tahtis väiksena saada. „Mulle on nad kogu aeg meeldinud ja nende aastate jooksul hoidsin väga palju ka teiste lapsi. Mõtlesin niimoodi, et kui ma endale perekonda ei peaks saama, siis kunagi lähen lastekodusse tööle.“

Ametilt jäi Päivi siiski kujundaks – ja liikus edasi Sõnaseppa ning siis Varrakusse.

Lisaks Kallele sündisid perekonda veel Pelle, Ville ja Liselle. Kogenud raamatukujundajana ütleb Päivi, et laste nimed on otsekui ühest sarjast ja just

sellised, et keegi neile ühtki hüüdni-me välja ei saaks mõelda. Perena hoiti kokku ja reisiti palju. Sellest jäi hulk häid mälestusi.

Aastad möödusid, kokku viisteist. Päivi ootas viiendat last – ja siis toimus pööre. Abielu lahutati. Seda enam, et tegu oli usklikega, kes teadupoolest lahutust ei tolereeri, oli läbielatu šokiks.

Päivist sai ühtäkki nelja lapsega ja viiendaga lapseootel üksikema. See oli midagi, mida keegi polnud planeerinud.

EMANA

„Ma olen väga palju kuulnud, et iga naine peaks sünnitama nii palju lapsi, kui suudab üksinda üles kasvatada,“ räägib Päivi oma lugu. „Mõni naine

elabki selle mõttega ja eks selles on oma tõde, aga mina ei ole seda kunagi nii mõelnud. Sa ei saa ette muretseda nii palju. Ei saa mõelda, et näed, viie aasta pärast lahutan ja mina rohkem lapsi ei saa. Me ei planeerinud lapsi niimoodi.“

Nüüd, kui Päivi seda räägib, on ta olnud üksikema juba seitse aastat ja esimesed lapsed suured. Kaks poega üle kahekümne, kolmas teismeline, neljas varateismeline ning viimane ja kõige väiksem, Olle, seitsmene.

„Olen kuulnud ka paljudelt usukaaslastelt, et kui Jumal annab lapse, annab ka leiva. Ja noh, meie oleme elus, kuskil võlanimekirjas ei ole ja see on toimunud. Meie majas nälga ei ole. Loomulikult tuleb teha ka valikuid, mida tähtsaks pead ja kuhu sa raha paned. Samuti ei ole see nii, et palvetad ja saad alati, mida ootad. Tihti on olnud nii, et palvetad, ootad ja saad midagi muud ning alles hiljem mõistad, et see oligi vastus. Ja alati on hea, kui saab kellegi peale loota.“

KUID MIS TUNNE ON OLLA VIIIE LAPSEGA?

„Kui nad on su ümber, siis tunnedit end väga hästi. Uhke tunne on. Aga samas on ka see tunne, et kõigea ei saa hakkama, ning tunnend, et oled üksi.“

Päivi kirjeldab juurde, et tihti on nii, et kui teda kuskil lastega nähakse, tul-lakse ütlema, et küll ta on tubli. „Ehk sellel hetkel olengi tubli ja kui seda tuleb ütlema näiteks ühe lapsega ema, siis temaga võrreldes nii see võibki olla. Samas, see ei tähenda, et ma järgmisel

▲ Auto ja telgiga sai ikka reisil käidud, pilt tehtud Hiiumaal.

„Õnnelik on inimene,
kes on liiga hõivatud,
et muretseda päeval, ja
liiga unine, et muretseda
öösel.”

▲ Lastega perereisil Tenerifel, 2006. aastal

hetkel, siis kui teisi ümber ei ole, enast koos suudaks hoida.“

Üksinda lastega jäämine polnud muidugi kõige lihtsam, meenutab ta. Kui varasemalt oli hulk ülesandeid, kus ta oli varem arvestanud kaasaga, siis lahkuminekust alates jäid need vaid tema kanda. Näiteks kokkamine. Samuti oli üheks esimese aasta suurimaks katsumuseks, kuidas viit last korraga kooli viia, sest autosse nii palju neid panna ei tohtinud ega ka mahtunud. Kõikjal oli kaasas väike imik.

„Aga kui pidi kuidagi hakkama saama, siis saingi hakkama. Küsijaid muidugi oli, kuidas ma ikka saan ja jaksan. Ja lõpuks, ma tegelikult ei teagi, kuidas ma jaksasin.“

Samuti oli raske kohaneda koguduse keskel, sest ühtäkki pidid ka teised ümber suhestuma. Oli neid, kes eemale hoidsid, ja neid, kes võib-olla tahtsidki huvi tunda, aga ei julgenud ega teadnud, mida küsida.

„Samas, minu jaoks oli üllatav, et tuli ka täiesti selline inimene minuga rääkima, kellelt seda ei oodanud. Ta kutsus mind välja ja kuulas mind ära. See oli positiivne elamus! Ja mõistab ikka see inimene, kes on ise samas olukorras. See on muidugi tore, kui pastor sind ära kuulab, lohutab ja aitab eri viisidel, aga inimlikult on toeks kõige rohkem see, kes ise on läinud samadest asjadest läbi.“

EESKUJUD

Sel aastal, samal ajal kui Päivi koos lastega emadepäeva tähistas, jäid samasse nädalavahetusse ka tema vanemate

Ruudi ja Haldi Leinuse kuldpulmad. Seda tähistati väärikalt ja suurejooneliselt, kajastati isegi raadios. Meie viimase vestluse ajal küsin temalt, kuidas see sündmus teda tundma pani?

„Tead, ma arvasin, et see on raske, aga ei olnud. See oli nende õnnepet! Tunnen tihti, et mina ei suuda olla selleks eeskujuks oma lastele, aga esivanemad on olemas. Lapsed peavad nägema, kuidas vanemad kallistavad ja neil on harmooniline suhe. Ma ei saa seda anda edasi läbi sõnade, vaid see tuleb läbi tegude ja nägemise.“

See pole esimene kord meie jutujutamise jooksul, mil Päivi väljendab tänulikkust oma vanemate suhtes.

AGA MIS ON ASJAD, MILLEST SA KÕIGE ROHKEM PUUDUST OLED TUNDNUD?

„Võib-olla mõni tahabki üksi lapsi saada ja kasvatada, aga mina ei oska tahta. Sest kui sa ei ole abielus olnud, siis sa ei tea, mida see tähendab... Ja mõni ütleb, et on kergem, kui ei pea kellegagi midagi arutama või küsima, aga minu jaoks on see olnud oluline. Naine ja mees räägivad omavahel, aga üksikema raskus on see, et pole kellega rääkida. Lastega räägid ikka, aga omavanust ei ole kõrval. Nii ma läksingi hästi ruttu tööle, et saaksin ka täiskasvanutega suhelda.“

Siiski kinnitab Päivi, et nüüdseks on vanemad pojad nii suureks kasvanud, et nendega arutab ta paljusid teemasid, ja on küllalt asju, milles saab temagi nõu küsida. Samuti on poisid

praktilise meele ja osavate kätega ning hulk majapidamistöid on nad võtnud enda peale.

VÕIKS VIST ÕELDA, ET LAPSED ON HÄSTI VÄLJA KUKKUNUD?

„Jah, on küll. Aga eks seda saab hinnata ka aastate pärast, kui nad on oma järje peal. Ma tegelikult ei ole osanud neid sundida, ei ole osanud neid suunata ega motiveerida. Võib-olla olen olnud küll hea ema, kes teeb ette ja tahta ära, aga kas ma olen osanud keelata? Ma ei tea. Ma olen neile palju lubanud. Kasvatuslikult tunnen puudujääke.“

JÄ KUIDAS ON JUMALAGA? ON SALLE TEMAST PIISANUD? ON TA TÄITNUD SU VAJADUSED VÕI SEE POLEGI VÕIMALIK?

„Mul on üks moto, mille leidsin kord kohvikust tassi alt. See ei ole küll otseselt kristlik, aga tundsin, et see läheb väga hästi kokku minu olukorraga – „Õnnelik on inimene, kes on liiga hõivatud, et muretseda päeval, ja liiga unine, et muretseda öösel.“. Mis puudutab minu suhet Jumalaga, siis ma ei ole keeranud talle selga, ma ei ole usuelus läinud temast kaugele. Jah, mul on olnud raskeid katsumusi ka näiteks laste tervisega ja on hulk küsimusi, millele ma ei ole leidnud vastust, aga ma olen saanud elada koos Jumalaga.“

Aitäh Sulle, Päivi, et minuga rääkisid ja oma lugu jagasid! ■

Püha Vaim tuli, et jääda

■ Tarmo Lige, Tallinna Kalju koguduse vanempastor

Ilmselt igatseb uue nelipüha soovija uut värskendust ja Jumala uut puudutust. See on aga Jumalale igati meelepärane palve ja selle kohta on kindel töötus.

„Kui nelipühapäev kätte jõudis, olid nad kõik koos ühes paigas. Ja äkitselt tuli taevast kohin, otsekui tugev tuul oleks puhunud, ja täitis kogu koja, kus nad istusid. Ja nad nägid otsekui hargnevaid tulekeeli, mis laskusid iga üksiku peale nende seas. Ja nad kõik täideti Püha Vaimuga ning hakkasid rääkima teisi keeli, nõnda nagu Vaim neile andis rääkida” (Ap 2:1–4).

Seda nelipüha sündmust on võimalik lugeda juba umbes 3000-s keeles (6877 keelest). Just nii paljudesse keeltesse on Piibel varsti tõlgitud. Lisaks Piibli osade tõlked. Kahekordsel tähtpäeval – nelipühajal ja ristikoguduse sünnipäeval – on põhjust olla tänulik: eesti keel kuulub Piibli keelte hulka!

Tuul ja tuli

Minu ülesanne ei ole seletada, kuidas Püha Vaim toimib. Ka mitte seda, kuidas oli võimalik, et inimesed rääkisid keeltes, mida nad ei olnud õppinud. Kui seda keegi püüaks teha, siis ta võtab endale ülesande, mida ta ei suuda täita. Sest „tuul puhub, kuhu ta tahab, ja sa kuuled ta häält, kuid ei tea, kust ta tuleb ja kuhu läheb. Niisamuti on kõigiga, kes on sündinud Vaimust” (Jh 3:8). Aga sellegipoolest tasub vaadata, mis nelipühapäeval juhtus. Apostlite tegudes kirjeldatud sündmuste kohaselt oli kaks nähtavat märki, mida sel päeval inimesed võisid näha ja kogeda: tuul, mis oli kuuldav kohinana, ja tuli, mis oli nähtav. Need ei olnud juhuslikud märgid, nendel on kindel koht ja tähendus.

Tuul oli Jumala Vaimu sümbol. „Nõnda ütleb Issand Jumal: Vaim,

tule nelja tuule poolt ja puhu neisse tapetuisse, et nad saaksid elavaks!... ma annan teie sisse oma Vaimu, et te saaksite elavaks” (Hs 37:9, 14). Jumala Vaim elustab ja loob uue elu.

Tuli oli Jumala kohaloleku sümbol. Seal, kus on Jumal, on Jumala Vaim. Ilma kahtluseta oli Jumal kohal ka nelipühapäeval. Võime leida sellele kinnituse loos, kus Mooses kohtub Jumalaga, keda ta ei näe, aga ta näeb tuld ja imestab, miks põõsas ära ei põle. „Kui Issand nägi, et ta pöördus vaatama, siis Jumal hüüdis teda kibuvitsapõõsast ja ütles: „Mooses, Mooses!” Ja tema vastas: „Siin ma olen!” Siis ta ütles: „Ära tule siia, võta jalatsid jalast, sest paik, kus sa seisad, on püha maa!” Ja Jumal jätkas: „Mina olen sinu vanemate Jumal, Aabrahami Jumal, Iisaki Jumal ja Jaakobi Jumal!” Aga Mooses kattis oma näo, sest ta kartis Jumalale otsa vaadata” (2Ms 3:4–6).

Prohvet Joeli ennustus täitus

Jumal on püha ja tema Vaim on püha. Jeruusalemma kogunenud inimesed olid tunnistajaks pühale hetkele, kui täitus prohvet Joeli ennustus. Nüüdselt muutus kogu maailm. Püha Vaim langes kõigile inimestele, kes olid oma patud tunnistanud ja olid valmis avalikult kinnitama, et nad tahavad oma elus järgida Kristust.

Vahel olen kuulnud inimesi palvetamas: „Saada meile uus nelipüha!” Ma olen püüdnud aimata, mida palvetaja Jumalalt tegelikult soovib.

Kui meenutame nelipüha sündmust, siis ei saa me ju eeldada, et Jumal seda kordaks. Kui me tähistame Kristuse sündi, siis me ei mõtle, et Kristus sün-

niks siia maailma uuesti. Suurel reedel me ei palu Jumalalt, et Kristus uuesti kannataks, sureks ja ülestõusmispuhade hommikul üles tõuseks. See, mida Jumal on teinud, on tehtud täiuslikult ja piisab ühest korrast. Kuningas Saalomon on seda juba enne meid mõistnud. „Ma mõistsin, et kõik, mis Jumal teeb, on igavene; midagi ei ole sellele lisada ega sellest ära võtta. Ja Jumal on seda teinud nõnda, et teda tuleb karta” (Kg 3:14).

Ilmselt igatses uue nelipüha soovija uut värskendust ja Jumala uut puudutust. See on aga Jumalale igati meelepärane palve ja selle kohta on kindel töötus: „Kes ootavad Issandat, saavad uut rammu, need tõusevad tiivadega üles nagu kotkad: nad jooksevad ega tüdi, nad käivad ega väsi” (Js 40:31).

Püha Vaim ei ole siis Jumala poolt väljavalitute privileeg, vaid kõigi usklikte pärisosa. Vahel tundub, et osa kristlasi on Püha Vaimu ja selle vahendamist püüdnud erastada. Aga see ei ole võimalik. Kolmainu Jumal on kogetav oma täiuses. See on nelipüha kõige rõõmsam osa!

Ta on tulnud, et jääda

Vana Testamendi ajal toimus Jumala Vaim tõesti selliselt, et ta justkui tuli ja jälle läks. Püha Vaim oli saadaval vaid eriliste hetkede tarvis. Ja erilistele inimestele. „Issanda Vaim täitis Gideoni: ta puhus sarve ja abieserlased hüüti temale järgnema” (Km 6:34). „Siis tuli Jefta peale Issanda Vaim ja ta läks... ammonlaste vastu” (Km 11:29). „Saamuel võttis õlisarve ja võidis teda ta vendade keskel. Ja Issanda Vaim tuli võimsasti Taaveti peale, alates sellest päevast ja edaspidi. Ja Saamuel tõusis ning läks Raamasse” (1Sm 16:13). See viimane on teistest erinev sündmus. Juba järgmisest salmist edasi loeme: „Issanda Vaim lahkus Saulist...”

Kas Püha Vaim võib ka meist Uue Testamendi ajastul lahkuda? See on võimalik, kui me avalikult põlgame Jumalat ja arvame ta oma elukorraldusest välja. On ju meie ihu Püha Vaimu

tempel ja kui me kellegi oma majast välja ajame, kuidas saaks ta siis olla meie majas sees ja samaaegselt väljas?!

Agaga tänu Jumalale, et ta läkitas oma Vaimu!

Püha Vaim on tulnud selleks, et jääda. Kui Vana Testamendi ajal oli see väljavalitute privileeg, siis Uue Testamendi usklikele on see loomulik pärisosa. Me ei pea kartma nagu Taavet, kes palus: „Ära võta minult ära oma Püha Vaimu!” (Ps 51:13). Kui meie süda on puhas, siis ei ole vaja karta, et me võiksime ilma jääda Jumala Pühast Vaimust. Küsimus ei ole täna selles, kas meie saame Püha Vaimu, vaid kas Püha Vaim saab meid. Kogu meie elu, olemise. Oleviku ja tuleviku. Ta on tulnud selleks, et jääda.

Püha Vaim paneb tegutsema

Nelipühapäeval oli esimeseks väliseks märgiks Kristusesse uskujatel rääkimine keeletega, mida nad polnud õppinud. Püha Vaim muudab inimese aktiivseks. See ei tähenda aga seda, et me oleme kellestki paremad, pühamad, täiuslikumad. Peetrus, kes oli avalikult salanud Kristuse, oli nüüd hoopis teine mees. Ta aktiveerus niivõrd, et kuulutas sõnumit ülestõusnud Jeesusest sellise meelevallaga, et 3000 pöördus ja liitus kogudusega.

Evangelium hakkas peale nelipüha väga kiiresti ja võimsalt levima. Jeesuse viimane soov oli: „Minge kõike maailma ja kuulutage...” (Mk 16:15). See kõik on aktiivne tegevus.

See on otsekui mängimine väljakul. See ei ole istumine staadioni tribüünil või kodus televiisori ees. Kui palju kergem on arvustada mängijaid väljakul, kui minna ise ja mängida vastase vastu.

Kui pidupäevast saab argipäev

Agaga nelipühapäev sai läbi. Kõik pidupäevad saavad läbi. Halleluuja, et on taas esmaspäev! Ka parim ülistusteenistus, osadusgrupi avatud palveõhkkond või tänujumalateenistus saavad kord otsa. Iga pulmapidu lõpeb. Kooli lõpetades diplomit saades on uhke ja hea tunne, aga tuleb kas edasi õppida või tööle hakata. Kui sa palusid oma esimese palve või said Jumala poolt erilisel puudutatud, mida sa ehk tänaseni mäletad, siis ka need on usuelus väga tähtsad kogemused.

Agaga kui täna ei ole enam selliseid tundeid? Vahel kipume arvama, kui miski ei kordu täna täpselt samamoodi, siis oleks justkui midagi valetsi.

Pidupäevad saavad otsa. See on elus niimoodi seatud.

Mis saab siis, kui elevus möödub ja esimene vaimustus saab otsa? Siis saabub tegelik ja normaalne elu, kus tegelikult alles selgub, kas laulatusel antud abielutõotus toimib. Kas diplom, mis kinnitab erialaseid teadmisi, on midagi tööturul väärt. Kas minu poolt Jumalale ristmisel antud tõotus kehtib.

Siin on lõpuks kõige olulisem küsimus: kas nelipühapäeval Jumala poolt antud Püha Vaim ka tegelikult elab minus? Kui sa sellele küsimusele ei taha vastata, on selle jutluse lugemine olnud raisatud aeg.

On üks mõõdupuu, mille Jumal meile on jätnud. See on tema sõna. See, kas meie sõnadel on kaalu, saab selgeks, kui täna paluksime oma ligimesel ennast hinnata. Või kui laseme Jumalal ennast hinnata.

Kui me ütleme, et Jumala Vaim elab

meis, siis on selge ka tagajärg. Kaalu igat järgnevat sõna enda jaoks! „Vaimu vili on armastus, rõõm, rahu, pikk meel, lahkus, headus, ustavus, tasadus, enesevalitsus” (Gl 5:22–23).

Meil ei ole vaja igatseda taga vanu aegu. Jumal ei saada uut nelipüha. Jumal ei pea saatma uut ärkamist täpselt selliselt, nagu ta on seda varem teinud.

Jumal ei anna sulle võib-olla samauguseid emotsioone ja väliselt märgatavaid kogemusi, mida ta andis mulle. Samamoodi ei anna ta võib-olla sinu poolt kogetut mulle.

Ta ootab hoopis, et elame igapäevast püha elu Pühas Vaimus. Sest Jumal on kohal. Sinus ja minus. Püha Vaimu kaudu.

Õnnistatud nelipüha!

▼ Nelipühapäeval kajavad kõrgetes katedraalides mitmehäälsed koorilaulud Kolmainu Jumala ülistuseks.

Kui vaba on kogudus, kui vaba on liit?

Ettekanne EKB Liidu talvekonverentsil
17. veebruaril 2018 KUSis

■ Leho Paldre, Tartu Kolgata koguduse pastor

Koguduse liikmeks olemisega määratleb inimene ka selle, kes on tema vaimulikud autoriteedid.

Kuigi pealkirjaks on „Kui vaba on kogudus, kui vaba on liit?“, lisan sellesse teemasse lisaks liidule ja kogudusele veel väiksema tasandi, üksikuskliku. Kõigepealt küsingi: Kui vaba on usklik, üksikinimene? Kas ja miks on tal üldse vaja „oma“ kogudust? Teises osas püüan vastata: Kui vaba on kogudus (a) oma liikmete suhtes ja (b) liidu suhtes? Kolmandas osas vaatan: Kui vaba on liit koguduste suhtes?

1. KUI VABA ON USKLIK? MILLEKS ON VAJA „OMA“ KOGUDUST?

Kui vaba on usklik inimene koguduslikus mõttes? Uues Testamendis on mitu kirjakohta, mis eeldavad, et igal usklikul peab olema üks kogudus, mis on temale „oma“ kogudus. Ta ei ole vaba selles mõttes, et „käin, kus tahan“. Oma kogudus on oluline nii kaasvastutuse kui ka vaimuliku kasvamise seisukohalt.

Usklik vastutab „oma“ koguduse ees „Kui su vend peaks patustama, siis mine, noomi teda nelja silma all! ... Kui ta sind aga ei kuula, siis võta enesega veel üks või kaks, ... Aga kui ta on neile sõnakuulmatu, siis *üttele kogudusele!*“ (Mt 18:15–17).

Kogudus on Jeesuse sõnade järgi viimaseks maiseks instantsiks, kelle ees usklik inimene peab oma tegused aru andma. See aga eeldab, et „kogudus“ on kuidagiviisi üheselt määratletav inimeste hulk. Millisele kogudusele peaks ütleva, kui usklik korduva noomimise peale meelt ei paranda? Usklik ei pea ju aru andma mitte iga koguduse ees. Jeesuse sõnade eelduseks on, et

iga usklik teeb valiku: ma pühendun nendele õdedele-vendadele, olles selle konkreetse koguduse liige – mitte ei käi siin-seal ja igal pool. Muul moel ei oleks võimalik Jeesuse käsk „õelda kogudusele“, kui me eksime. Selleks, et meil kriisiolukordades oleks õigele teele suunajaid, on meil vaja ennast siduda ka headel aegadel.

Ühelt poolt usklik piirab oma vabadust kuulumisega „oma“ kogudusse. Aga see on vajalik selleks, et me oleksime kaasvastutavad ja toetaksime üksteist vaimulikult. Me vajame vastastikku kaasvastutust üksteise usu elu eest.

Usklikul peavad olema „oma“ juhid

Teine põhjus, miks piirata oma vabadust kuulumisega konkreetse kogudusse, on see, et me igaüks vajame juhatamist.

Uus Testament ütleb, et usklik inimene peab olema kuulekas „oma“ juhtidele: vanematele, ülevaatajatele. „Olge kuulekad *oma* juhatajaile ja alistuge neile! Nemad ju valvavad teie hingede üle nagu need, kellel tuleb aru anda“ (Hb 13:17). Kõik need tegevused: kuulekus, juhtimine, alistumine, hingede üle valvamine – need eeldavad mingil moel määratletud koguduse liikmeskonna olemasolu.

Koguduse liikmeks olemisega määratleb inimene ka selle, kes on tema vaimulikud autoriteedid: kellel ta laseb ennast vaimulikult juhata. See juhtimine käib mitmel moel: jutluste kaudu; selle kaudu, mida kogudus teeb ja mida ta ei tee; koos veedetud aja kaudu; spontaansete vestluste kaudu; nõustamise kaudu; isikliku elu eeskujuga kaudu.

Tänapäeval on palju avatust ja liiku-

mist. Meid juhatavad jutlustajad internetist, raadiost, telest ja raamatutest. Aeg-ajalt külastame teisi kogudusi: kes rohkem, kes vähem. Mitmed kuuluvad mõnda parakiriklikku organisatsiooni, kus on oma vaimulikud juhid. Kes on sinu vaimulikud juhatajad? Kas sa oled teinud teadliku valiku või lased ennast juhtida igal õpetajal, kelle peale satud raadios, teles, internetis? Kui palju sa lased oma koguduse juhtidel täita piibellikku mandaati ja olla sinu juhatajad? Kuuletumine „oma“ juhtidele piirab vabadust, ent see aitab kaasa sellele, et inimese usk kasvab õiges suunas ja jääb püsima kuni lõpuni.

Karjased peavad hoidma „oma“ karja Kolmandaks eeldab kohalikku kogudusse kuulumist veel Uue Testamendi mõte, et karjased peavad hoidma „oma“ karja. Peetrus kirjutab: „Hoidke *teie hoida antud* Jumala karja, mitte sunni pärast, vaid vabatahtlikult Jumala meele järgi“ (1Pt 5:2–3).

Kust teab karjane, kes on tema kari? Kes on need inimesed, kelle eest peab koguduse karjane (vanemad, juhatus) vastutama? Kelle eest annavad nad Jumala ees aru? Meie jaoks on liikmenimekiri vahend, millega määratleme oma koguduse vastutuspiirkonna: karjane/juhatus on Jumala poolt seatud vastutama vaimulikult nende inimeste eest, kes on andnud teada, et nad soovivad olla selle koguduse liikmed. See on ka üks põhjuseid, miks on õige võtta kogudusse liikmeks ainult neid, kes kavatsevad koguduses osaleda. Samuti on see põhjuseks, miks kustutada nimekirjast liikmed, kes on kogudusest eemale jäänud. Karjastel on vastutus

kanda hoolt *iga* inimese eest, kes on „teile antud Jumala karjas”. Aga kui inimesega pole võimalik kontakti saada või ta ei soovi pikema aja jooksul, et karjased teda vaimulikult suunaksid, siis puudub selleks reaalne võimalus. Sel juhul tuleb fikseerida tõsiasi, et see inimene ei kuulu enam „teile hoida antud” karja hulka. Praktiliselt tähendab see nimekirjast kustutamist.

Koguduse juhtidel on kindlasti vastutus ka nende ees, kes osalevad regulaarselt koguduse elus, ent ei ole liikmed. Aga see vastutus on väiksem: nad ju ei ole avaldanud soovi, et nende eest vaimulikult hoolitsetaks. Liikmeks olek tähendab muuhulgas ka seda, et ma asetan end koguduse vanemate alla ja luban neil olla enda ülevaataja: juhtige mind. See ei tähenda, et koguduse liikmel ei tohiks olla oma arvamust – iga usklik vastutab viimselt Jumala ees ja peab ka kogudusse tooma oma tunnetuse.

Niisiis, Piibli järgi me ei ole vabad olema üksikud ja omaette usklikud. Kogudusse kuulumisega me piirame oma vabadust, aga see on meie usu-elu kasvamiseks ja püsimiseks vajalik piirang. Samamoodi piirab inimese vabadust näiteks abielu ja perekond. Aga enamik valib siiski perekonna kaasuks, sest perekonda kuulumise hüved kaaluvad kõrgelt üles piirangud, mida perekond üksikisiku vabadusele seab.

2. KUI VABA ON KOGUDUS? Püüan vastata sellele küsimusele kahe nurga alt: Kui vaba on kogudus

oma liikmete suhtes? Ja kui vaba on kogudus liidu suhtes?

Kui vaba on kogudus oma liikmete suhtes?

Eelnenust on juba välja tulnud, et koguduse juhtidel on vastutus kasvata-da ja hoida oma liikmeid. See hõlmab ka moraalset vastutust: võtta vaevaks suunata õigele teele patustamise korral.

Koguduse vabadust piiravad aga veel päris paljud asjaolud. Esmalt muidugi otseselt vaimulikud tegurid: Jumala hoiab meid valele teele sattumast; Pühakiri annab meile juhiseid; vaimulikud traditsioonid jms.

Aga kogudus peab arvestama ka kultuuriliste piirajatega. Meie vabadust piirab meie keel: mis sõnu me kasutame. Näiteks vanasti olid Jumala teod „imelikud”, tänapäeval „imelised”. Me sõltume kultuurinormidest. Näiteks, kas saunas sobib pidada palvekoosolekut? Nõukogude ajal seondus sõpruskonna või töökaaslastega saunaskäimine orgiatega ja usklite hulgas käidi seetõttu saunas pigem pereringis. Tänapäeval kuulub saun sageli kristlike laagrite või palverännakute juurde.

Koguduse tegevus sõltub ka laiemast usulisest kontekstist. Sada aastat tagasi vastandusid Eestis uskkonnad üksteisele teravalt, praeguseks on läbisaamine üsna hea. Koguduse tööd võivad kohalikul tasandil mõjutada mitukümmend aastat tagasi olnud konfliktid või negatiivsed sündmused – sellega tuleb arvestada. Ühiskonnas laiemalt

vastandume negatiivse kuvandiga usu-liikumistele: me ei käi ükselt-uksele nagu mõni teine usu liikumine, ehkki meetodis iseenesest pole midagi väärat. Ja lõpuks on lihtsalt mingid usulised tavad, millest me kinni peame, sest me oleme nendega harjunud ja need annavad meile turvalisust.

Koguduse vabadust piirab ka ajaline mõõde. Kujutame ette, et kogudusse astub 15aastane inimene. Temal ja ka kogudusel on loomulik ootus, et see kogudus on tema vaimulikaks koduks „kuni surm meid lahutab”, st umbes 70 aastat – kui see inimene ei koli mujale, ei muuda oma usulisi vaateid vms. Samal ajahetkel on koguduses aga 85aastaseid, kes on juba olnud liikmeks 70 aastat. Seega on koguduse ajaline mõõde 70+70=140 aastat! Staažika koguduse vabadus ja vastutus on piiratud 140aastase perspektiiviga. Äsja rajatud koguduse vabadus ja vastutus on „kõigest” 70 aastat: olla uutele liikmetele vaimulikaks juhatajaks nende elu lõpuni. Loomulikult ei ole kõik ühes koguduses nii kaua: paljud tulevad usu-le vanemas eas või liituvad kogudusega kolimise teel keskeas. Aga minimaalselt 100 aastat (50 ette ja 50 tahapoole) võiks olla koguduse ajaline perspektiiv, kui kogudus otsib visiooni, teeb muudatusi, seab sihte. Kogudus kannab Jumala ees vastutust kõigi ees, kes on eri aegadel kogudusega liitunud. ■

Järgneb juunikuul Teekäijas

Perekonda kuulumise hüved kaaluvad kõrgelt üles piirangud, mida perekond üksikisiku vabadusele seab.

▲ Kodust kirjutatakse ja luuletatakse, sealt minnakse välja ja sinna tullakse jälle tagasi – õnneliku(ma)d ja vaba(ma)d on need, kellel on oma kodu. Foto: TK.

▼ Bändi talendikas kitarrist Carlos Roos veab ka PP40 ülistusalbumi valmimist. Foto: Alex Tervinsky.

▼ ▼ Üks päeva juhtidest oli Kuldar Kaljuste. Foto: Alex Tervinsky.

Killukesi neljakümnendatest PiibliPäevadest

■ Marko Luige, PP40

▲ Einike Pilli juhtimisel otsiti vastuseid „Elevant elutoas”-küsimustele. Foto: Kristina Noor.

Erki Tamm (EKB Liidu president): Mul on eriti hea meel kirjutada PiibliPäevadest, sest 5. mail toimunu kasvatas minus tänu. Millise igatsusega Jumala järele täitsid Tallinnas RockCafe sajad noored üle Eesti!

Peakorraldaja, LNK juht Sven-Joonatan, ütles oma kõnes: „Sinu lool on eriline tähendus, sest see räägib Jumalast sinu elus. Sellel on mõju. Mitte, *mis* ei tee sinu lugu hitiks, vaid *kes*. Meie elu lugu on mõeldud olema Jumala parim lugu.”

Olen ise koos paljude tänaste pastorite ja koguduste töötajatega üles kasvanud PiibliPäevadega. See iga-aastane palverännak on juba 40 aastat olnud oodatud taaskohtumiseks teiste koguduste noortega ja paljudele kohtumispai-gaks Jeesuse kui Päästjaga. Juubelipiiblipäevad algasid Helari Puu, Indrek Luide ja Ulvi Põllu videomeenutustega 1979. aastast. Mõelda vaid, toona jälgis KGB meie iga sammu. Kuid püha julgust jätkus nii noortel tegijatel (neil on seda ikka) kui ka otsustajatel. Täna teevad PP-d toonaste noorte lapsed vabaduseajas.

Kui räägime noortest meie liidus, siis see pole anonüümne mass, vaid nad on meie lapsed, meie kogukondades kasvavad poisid ja tüdrukud. Nägin PP-l pastoreid Eestimaa eri paigust (isegi Antslast), kes olid sõitnud Tallinna koos oma noortega, keda nad armastavad. Olin õnnelik, et võisin koos oma tütardega *selfitada* ja Jumalat ülistada.

Õhtul kodus kuulasin imetledes üht neist, kui ta jagas oma kogemusi eestpal-veteenistusest, milles me mõlemad kaasa löime. Kui palju on üksindust ja valu, mida noored oma kodust ja koolipäevadest kaasas kannavad. Kuid tänu Jumalale selliste armukeskkondade eest, kus saad oma ängi ja igatsuse valada lauludesse, mis kõnetavad, ja usalduslikesse jagamistesse nendega, kes armastavad. Tänu sellele oleme ka ise elus ja usus – nii võisime üksteise eest palvetades tunnistada Veikko Võsu ja Vaido Palmikuga – piiblipäevalistega 80ndate algusest.

Tunnetasin PP-l, kuivõrd tõsi taga on noortel sellega, mida nad teevad. Enne üht ülistuslugu loeti lavalt: „Kui te nüüd koos Kristusega olete üles äratatud,

siis otsige seda, mis on ülal, kus Kristus istub Jumala paremal käel; mõtelge sellele, mis on ülal, mitte sellele, mis on maa peal, sest te olete surnud ja teie elu on koos Kristusega Jumalas. Kui Kristus, teie elu, saab avalikuks, siis saate ka teie koos temaga avalikuks kirkuses” (Kl 3:1–4).

Sageli arvatakse, et „otsida esmalt Jumala riiki ja tema õigust” (Mt 6:33) on meie kohustus, millele lisaks saame natuke ka seda, mis meile meeldib. Ei! Jeesus ergutab meid otsima Jumala parimat ja parimat Jumalat (teisi polegi ju). Selle järelle janunevad nii noored kui iga inimene Eestimaal. Sellepärast käskiski Jeesus oma jüngritel, kes olid armu maitsnud, kuulutada evangeeliumi ülestõusnud Kristuses. Olgu meie kohtumised kodus, poes või koguduse kokkusaamistel armastusest täidetud keskkondadeks, kus Jumala tervendav vägi saab muuta elusid.

Head kaaskristlased kogudustes, õnnistage ja armastage meie kalleid noori! Meil on rohkesti põhjust olla tänulikud!

Kadri-Ann Väärsi (Karmeli kogudus): Minu lemmik oli avasessioon, millest jäi südamele: „Ära ela kellegi teise hittloo järgi, sul on enda oma!” Minu jaoks oli PP üks väga suur kasvamise koht, kus Jumal sai mind täiega kõnetada.

Annabel Tiideberg (Risttee kogudus): Kõige huvitavamaks osutus Ragne Kivimetsa juhitud seminar, kus räägiti ülistamisest – on tähtis teada, mida see tõeliselt tähendab. Öhtune ülistuskontsert oli väga võimas ja kutsuksin kõiki üles olema osa sellistest suure tähendusega üritustest.

Grete Kaio (3D kogudus): Minu jaoks on Piiblipäevad olnud usu läbi katsumine. Just enne neid tuleb Jumalat usaldada, et olla ikka KOHAL. Jumal viib oma plaanid täide ja nii olen ka mina olnud juba 2016, 2017 ja 2018 PP KOHAL!

► Kolm inimest said päästetud. Äkki muudab just sinu edasi antud kutse kellegi elu?! Foto: Grete Mägi.

► Hele-Maria Taimla uuris Erki Tamme, Inge Ojala-Pihlaja ja Joel Reinaru kogemusi kurjuse rünnakute ja kõigeväelise Jumala kohta. Foto: Grete Mägi.

► PP40 kevadpäeval osales üle 600 noore. Enamik neist ütles, et Jumal kõnetas neid. Foto: Grete Mägi.

MEREMEHED, kes seilavad koos Jumalaga

Aprilli alguses said Pärnus konverentsil „Kingsfleet 2018” kokku kristlased, keda ühendab armastus Jumala ja kirk laevade vastu.

Nimelt kuuluvad Kingsfleet'i rahvusvahelisse misjonilaevade võrgustikku purjekad, paadid ja laevad, mille meeskondade sihiks on misjonitöö. Kingsfleet süda asub Rootsis Oskarshamnis.

Laevaperekonnad saavad iga-aastaselt konverentsil kokku, et kogemusi jagada ja üksteist inspireerida.

Konverentsi „Kingsfleet 2018” teemaks oli „Usalda Issandat”, sest just usaldust Looja vastu läheb tarvis nii mässaval merel seilates, inimestele evangeeliumi kuulutades kui iseenese sisemiste tormide vaigistamiseks.

Eesti oli konverentsipaigaks teist korda. Külalisi võõrustas Eesti ainsa misjonilaeva „Jenny Kruse” meeskond. Saksamaalt, Rootsist, Kreekast, Suurbritanniast, Hollandist, USA-st ja Norrast jõudis Pärnusse ligi 40 meremeest-naist.

„Huvitav oli kuulda, kuidas kasutatakse misjonilaevu mujal,” jagas muljeid Jenny Kruse MTÜ juhataja Risto Tamm. „Suurem osa neist meeskondadest on alustanud üsna vähesest: kohe ei pea olema kõvasti ressursse ja inimesi, sest tegu on astmelise protsessiga. See teadmine liitis ka meie „Jenny Kruse” tiimi.”

Konverentsil kohtusid nii väikeste paatide juhid kui suurte purjelaevade meeskonnad, kes seilavad Läänemerel ja Vahemerel või kuulutavad evangeeliumi turistidele Tenerifel. Üks huvitavamaid ettekandeid pärines Seamen's Christian Friend Society meeskonnalt, kel laeva polegi: nemad teevad misjonitööd hiiglaslikus Rotterdami sadamas peatuvate kaubalaevade meremeeste seas.

Risto arvates on selliste kohtumiste parimaks osaks inimeste vahel tekkinud soojad suhted ning lisaks vaimulik väärtus: kokkutulnud inimesed näevad ja õnnistavad Eestit, palvetavad Eesti ja seekord ka Pärnu eest.

DIISLI JA PALVEGA MEREL

Laeva „Shalom” kapten Birger Borgemo rääkis, et Rootsist on Shalomi meeskond Läänemerd kündnud juba 30 aastat ja neid teatakse igas Rootsi sadamas.

„Olen mees, kes armastab purjetada ja Jumalast rääkida, ning hea on seda teha kirikust väljaspool,” tunnistas ta. „Inimesed ootavad juba meid ja tulevad hea meelega pardale, räägivad oma eludest – see on kõige toredam asi selle töö juures. Muidugi on vahel merel raske, aga me purjetame lisaks diislile ka palve jõul.”

Shalomi piiblikooli õpetaja ja pastor Jan Wahlström teab oma kogemusest, et sageli on inimestel hirmud ja eelarvamused kirikute suhtes. Laevad aga meeldivad tavaliselt kõigile ning sadamates tuleb purjekat uudistama alati palju rahvast, kes palvekoosolekutel ka muusikat ja tunningusi kuulavad. „Ainult kirikus tegutsedes me nii paljude inimesteni kindlasti ei jõuaks,” tõdes Jan.

◀ Pärnu „Kingsfleet 2018” andis eestlaste suhteliselt noorele meremisjonile uut hoogu. Foto: Arne Bech-Sørensen.

Reinhild ja Martin Saal purjetavad Saksamaal laevaga „Elida” ning külastavad mitmeid sadamafestivale, kus toimuvad suured peod ja õlu voolab ojadena.

„Leiame seal palju kurbi inimesi, kuulame nende muresid ja küsime, kas nad tahaksid oma elu Jumalale usaldada,” seletas Reinhild ja lisas, et nende laev ei esinda mingit kindlat konfessiooni – meeskonda kuuluvad kaheksa erineva koguduse liikmed.

MERI KASVATAB ISELOOMU

Lõuna-Aafrikast pärit ajakirjanik David Ball töötab laevadel 2010. aastast. Praegu elab ta Kreekas ja töötab purjelaeval „Morning Star”. Misjonilaev on kasutusel aastaringelt: suvehooajal tehakse mitmenädalaseid meresõite, talvel tegutsevad seal noorte- ja kogudustegrupid erinevate ürituste, koosolekute ja piiblitundidega.

„Laevaelu on hea tööriist meeskonnasidemete tugevdamiseks,” rääkis David. „Oleme üksteisele väga lähedal, saame üksteisega rääkida, inimesed avavad oma tegeliku olemuse. Loomulikult ühendab meid armastus laevade ja purjetamise vastu, aga Jumala kutse on suurem.”

Tema sõnutsi pakuvad laevad fantastilisi võimalusi inimestega kohtumiseks, sest ilus purjekas sadamas tekitab positiivset uudishimu. Vastates uudistajate küsimustele, kust laev tuleb ja kes sellega sõidavad, räägib David ka enda elust koos Jumalaga. Laevameeskond suhtleb sageli ka moslemimaailmast pärit inimestega, kes läbi Kreeka Euroopasse on jõudnud.

Šotlane Derek Finlayson ja tema abikaasa Paula on vabatahtlikena seilanud erinevate misjonilaevade meeskondades. Dereki arvates aitab laevasõit iseloomu kasvatada ja paneb mõistma koostöö tähtsust: merel võib äkki tuul pöörduda ja olukord muutuda.

„Oled väikesel alal ega saa oma probleemide eest põgeneda – sa pead nendega tegelema, inimestega suhtlema, lisaks kaptenile kuuletuma,” teadis Derek oma kogemusest. „Mõni inimene ei kannata seda välja ja läheb laevalt ära, aga mõni avastab, et suudab rohkem, kui arvata oskas. Laev nihutab sinu piire.”

„Meres on alati mingi rahutus,” nõustus David. „Meri ei puhka kunagi, see on sinust tugevam ja sa pead tema suhtes alati valvel olema. Inimese sü-

dames on samasugune rahutus, aga kui su südames elab Kristus, siis tormid seda ei kõiguta.”

MISJONILAEV IGASSE SADAMASSE

Eestis on misjonilaevaks vaid „Jenny Kruse”, mille kodusadamaks on Pärnu.

„Eestis on küll kristlasi, kel väike-laevajuhi paberid olemas, aga nad ei määratle oma tegevust misjonina,” seletas Risto Tamm. „Väljakutse on need inimesed üles leida ja Eestiski sellist võrgustikku ehitama hakata.”

Nii sattus konverentsile purjetajate perest pärit Tarmo Usta, kes on ise profitasemel aastaid purjetanud ja võistelnud. Mees jäi küll 20 aastaks oma lemmikspordialast eemale, kuid kui sõber Tarmo Pärnu Watergate'i regatile kutsus ja meeskond selle võitis, mõistis ta, et vana armastus on ikka veel südames.

„Kohtusin mõned aastad tagasi töösasjus ühe norralasest kristlasega ja ta rääkis mulle Rootsi võistluspurjetajatest, kes sõidavad laevaga „Jesus for Life”, meenutas Tarmo. „Eelmisel aastal jõudsin esimest korda Kingsfleet'i konverentsile ja sain aru, et see on perekond, kuhu tahan kuuluda. Tahaksin

purjetada Eesti laevaga „Jesus for Life” ja teha seda Jumala auks.”

Tarmo arvates võiks igas sadamas olla oma misjonilaev, sest Jeesus läkitas oma saadikud kõikjale maailma – miks mitte ka sadamate, meresõitjate ja purjetajate maailma. ■

▲ „Jenny Kruse” kaptenid Tarmo ja Venno tunnivad oma laeva kiilust masti tipuni. Foto: Eiliki Pukk.

Täispurjes laev merel tiivustab ka iga kaldal vaataja unistusi. Foto: Andres Adamson.

Heleri Siinor – särtsakas ülistaja Siioni koguduses

- Sander Tulk, Kuressaare Siioni kogudus
- Foto: Hans Heiki Metsamaa.

Heleri Siinor on 17aastane tavaline Saaremaa tüdruk. Ta elab Kuressaares, õpib koolis, on Siioni koguduse liige ja aitab seal mitmes valdkonnas kaasa.

Kui kaua sa kristlane oled olnud? Mis moodi toimus sinu pöördumine?

Peres pole mul ühtegi kristlast. Sellel suvel saab kolm aastat, kui ma Jumala oma ellu vastu võtsin. Tegelikult olen ma kirikus käinud pea kuus aastat. See sai alguse Siioni lastelaagrist, kui mu klassiõde mind sinna kutsus. Hakkasin esialgu lastelaagrites käima, pärast seda tuli pühapäevakool ja seejärel juba noortekad. Kui ma hakkasin kooli kõrvalt tööl käima, siis langesin ära. Aga ma võtsin ennast uuesti kokku ja tulin 2015. aastal koguduse suvelaagrisse ning siis võtsin Jumala oma ellu vastu. Seal tegin selle kindla otsuse, et nüüd ma tahan Jeesust järgida.

Kuidas sa Kuressaare Siioni koguduses kaasa töötad?

Ma teenin mõnedes erinevates valdkondades. Näiteks ülistuses, lastetöös ja noortetöös ning köögis aitan ka kaasa, kui vaja on. Koos noortega olen käinud ka teistes kogudustes ja teeninud kaasa ülistusega. Näiteks käisime just hiljuti noortega Tartu Kolgata kogudusel külas, kus mina muusikaga kaasa teenida sain. Saaremaal olen ka Leisi baptistikoguduses muusikaga teeninud.

Pereraadio kuulajad on tõenäoliselt tuttavad sinu laulmisega. Milline on olnud sinu teekond muusikasse?

Muusikaga olen tegelenud nii kaua, kui ma mäletan. Ema pani mind juba pisikesena väikesesse muusikagrupperi

laulma. Väiksena ei pidanud ma üldse viisi. Mulle meeldis hästi laulda, aga ma ei laulnud hästi. Lasteaias oli mul palju julgust, aga kui kõrvalt kuulata, oli see ikka natuke naljakas... Siis läksin ma muusikakooli, mille lõpetasin eelmisel aastal. Seal hakkas muusika osas ka väike areng toimuma. Viimasel aastal, ehk siis 2016, kui ma just olin kristlaseks saanud, hakkas mind rohkem huvitama ülistus. Sellest ajast peale olen ma üritanud kitarri õppida, et ülistuses kaasa mängida.

Kas sa tegeled lisaks koguduses kaasa teenimisele veel millegagi?

Nagu ma enne mainisin, käin ma koolis – 10. klassis. Peale selle meeldib mulle sporti teha. Mulle meeldib jooksmas käia, ujuda. Ja ma olen ka Fitlife'i klubi liige. Vabal ajal loen meeeldi mõnd raamatut või vaatan filmi.

Kas sa täpsustaksid ka, mis asi see fitlife on?

See on selline spordiklubi, kus saab osaleda erinevates rühmatreeningutes. Saad valida endale sobiliku treeningu ja selles osaleda. Minu lemmikuks on praegu *bodycombat*, mis on siis energiline treening, kus kasutatakse erinevate võitluskunstide ja paljude muude alade, nagu näiteks karate ja *taekwondo*, liigutusi.

Kuidas kirjeldaksid oma Piibli lugemise harjumusi?

Ütleme nii, et ma olen algusest peale võtnud vastu sellise otsuse, et ma ei taha lugeda Piibli vaid kohustusest. Mitte nagu niimoodi, et „Oi, nüüd ma pean selle läbi lugema!” Et pigem iga

kord, kui ma seda loen, tahan tunda, et ma vajan seda. Tavaliselt korra päevas ma ikka loen. See oleneb ajast. Ma kas loen seda hommikul või õhtul ja vahel harva saan ma lugeda ka päeval, kuid kooliajal päeval väga ei jõua süveneda.

On sul ka mõni lemmikkirjakoht?

Neid on päris palju. Aga üks kindel lemmik on: „Sest ma olen veendunud, et ei surm ega elu, ei inglid ega peainglid, ei praegused ega tulevased, ei väed, ei kõrgus, ei sügavus ega mis tahes muu loodu suuda meid lahutada Jumala armastusest, mis on Kristuses Jeesuses, meie Issandas” (Rm 8:38–39). Kui ma ausalt ütlen, siis ma ei tea täpselt, miks see kirjakoht on mu lemmikuks saanud. Lihtsalt iga kord, kui ma seda loen või mõtlen sellele, tuleb südamesse suur rahu. See teadmine, et Jumal on nii suur ja tema armastust ei piira miski, on lihtsalt vägev.

Kas sul on mõni julgustav nõuanne noortele kristlastele?

Ma mäletan, et kui ma oma usuteed alustasin, ootasid mingit hästi suurt imet. Eriti, kui ma olin alles selline, kes küsis: „Kas Jumal ikka on olemas või mitte?”. Siis ma tahtsin selles täiesti veenduda. Ma tahtsin näha igas päevas midagi suurt või hästi erilist. Praegu ütleksin seda, et me võiks märgata rohkem neid pisiasju, mida Jumal meie elus teeb. Ka see on Jumala arm, kui me tõuseme hommikul üles ja jõuame sinna, kuhu me plaanisime jõuda ning õhtul jõuame tagasi oma voodisse magama. Kõik sellised väikesed asjad. ■

Töötajatele sai Kristuse kogudus suuremaks

■ Ermo Jürma, Teekäija toimetaja

▲ Nuutsaku õppekeskuse heleroosale kaminaseinale kleebiti rohelised ja sinised sildid märksõnadega, mis tähistasid oma koguduse kalleimaid külgi.

Vaimulike töötajate kevadised õppepäevad töid Nuutsaku keskusesse õdesid-vendi EKB Liidu 18 kogudusest. Oodatud nädalalalõpp oli selleks, et võtta osa üksteise elust ja otsida ühiselt Jumalat.

Esmalt ootas saabujaid kaetud laud armsa uuenduskuuri läbi teinud söögitoas.

Seejärel astus kaminaruumis esile KUSi ülistusansambel, kellega koos terve saal rõõmsalt kaasa laulis.

Siis juhtis asepresident Gunnar Kotiesen kõiki kogudust imetlema. Ta kirjeldas, kuidas ta ise oli 24. veebruaril võtnud ette, et kogu sellel päeval tänab ta Eesti Vabariigi eest ilma ühegi „aga“-ta. See polnud sugugi lihtne, sest nurisemine on jumalarahvale omane juba Moosese ajast alates.

Nüüd seadis ta kokkukulnute ette sama küsimuse: „Mis meeldib mulle minu kodukoguduses 100% (seekord ilma ühegi „aga“-ta)?“ Ülesanne oli individuaalne, aga kirjalikud vastused seati kõigi silme ette.

Päikese loojudes suunduti saunalavale, kus kuumad teemad üle räägiti ja jahutuseks tähistaeva all järves lühikesi ujumisringe tehti.

Laupäeva hommikul oli väljapuhanud kuulajaskonna ees KUSi kevadsessioonil õpetanud Fred Hansen TCMIIst Austriast (loe: lk 26). Eri kultuuridest kokku tulles on nimelt eelis, et me saame läbi kaaluda, kas me rajaneme vaid oma (eesti) kultuurile või Piiblile?

Hansenil oli palutud avada Uue Testamendi õpetust

koguduse olemuse, organisatsiooni ja misjoni kohta. Juba Vana Testament (selle esimene tõlge kreeka keelde) kasutab koguduse kohta sõna *ekklesia*, mis peab silmas tervet kokkukutsutud Jumala rahvast. Muidugi seostas Iisrael ennast oma maaga ja templiga, aga kogudusest rääkides mõeldakse terves Pühakirjas siiski esmalt inimesi.

Uues Testamendis on koguduse kohta 96 pilti/võrdumit, nagu Kristuse ihu, tema täius jne. Pea igauks neist viitab ka Kristuse autoriteedile. Kristus on delegeerinud praegu osa sellest autoriteedist koguduste karjastele. Seega tuleb just vaimulikel töötajatel küsida, kas me kanname selle vastutuse välja?

Hansen juhtis tähelepanu salmille: „Sest kus kaks või kolm on minu nimel koos, seal olen mina nende keskel“ (Mt 18:20). Sageli võtame seda ühispalve suure tõutusena, aga Matteuse evangeeliumi kontekst on rohkem õigusemõistmine. Seega, kokku tulles ja probleemidega kohtudes, peab Kristuse kogudus suutma ka oma probleemid lahendada.

Päeva mõttetalgu pühendati praktilistele probleemidele. Meelde jäi pilt tänapäeva inimese elust, mis möödub kolmes kohas: kodus, tööl ja hobide juures (trenn, margiklubi jne). Paljude inimeste puhul me vaevalt pääseme kahte esimesse, kuid kolmandas on sagedasem või isegi ainus võimalus nendega kokku saada ja evangeeliumi tunnistada. Sinna jõudmiseks on vaja uut aktiivsust.

Jeesus julgustas: „Mina ehitan oma koguduse!“ ■

▼ Einike Pilli (KUSi rektor), Matt Edminster (Rapla), Jakob Rimmel (3D), Peep Saar (Risttee), Meego Rimmel (3D), Erki Tamm (EKB Liidu president) – paneeldiskussiooni teemaks olid nende kogemused tööst kuulutuspunktides ja koguduse sünnil.

Koguduserajajad kohtusid Riias / Erki Tamm, EKB Liidu president

▲ Enamus EKB Liidu konverentsilistest tulid Riiga 3D kogudusest, olles nii ise tunnistuseks koguduserajamise õnnistusest. Foto: Erki Tamm.

Koostöös Euroopa Baptistiföderatsiooni ja *Converge* baptistiliiduga USA-st toimus 19.–21. aprillil Põhjala ja Baltikumi koguduserajajate konverents Riias, millel osalesid suurearvuliselt ka EKB Liidu esindajad.

Konverentsi eesmärk oli tuua kokku koguduserajajad ja pastorid, et jagada oma lugusid ja kuulata üksteist.

Kohtumiselt kõlama jäänud läbivaks sõnumiks oli, et koguduserajamine on kõige tõhusam viis jõuda evangeeliumiga uute inimesteni, kes Jumalat ei tunne. Küsimus pole selles, kui huvitatud on inimesed kirikutest, vaid pigem selles, kui huvitatud on kirikud inimestest ning kas nad on valmis looma uut moodi keskkondi suhestumiseks. Erilisi näiteid õnnestunud koguduserajamistest oli ka muidu peamiselt negatiivsete kiriku-uudistega meediasse jõudvatest riikidest – Norrast ja Taanist. Tänu Jumalale, ka meil on julgustavaid lugusid, mida teistega jagada. ■

EMADEPÄEVA tõdemus – me vajame uut narratiivi!

■ Erki Tamm, EKB Liidu president

Emadepäeva konverentsi „Naine pole sünnitusmasin!” lõpupaneelil kuuldud jäi kriipima. Kõik otsad jäid lahti. Võib-olla peaks lahenduste leidmiseks muutuma see, kuidas me mõtestame lahti iseennast ja maailma ning räägime sellest – oli Hardo Pajula väga tugevalt väljendatud seisukoht, millele vastu keegi vaielda ei suutnud. Ehk peaks muutuma narratiiv?

Üksikisiku vabadus nautida elu, nagu talle meeldib, vastutust kandmata, sh lapsi saamata ja peret hoidmata, on viimas mitte ainult Eestit, vaid ka kogu Lääne tsivilisatsiooni hääbumisele. Kuidas aga muuta seda narratiivi? Üks vähestest eesti kanalitel jooksvatest pereteemalistest saadetest on „Kodutunne”, mis räägib aga kriitiliselt raskustesse sattunud ja sageli just suurtest peredest.

Kui üksikisiku elunautlemine on eelkõige üks narratiividest, millel puudub elu jätkusuutlikkust tagav tõendus ja mida on propageeritud aastakümneid, siis milline narratiiv võiks vähem hukutav olla? Või lausa eluedendav?

Robert Waldinger, Harvardi meditsiinikooli professor, on üks teadlastest, kes juhib 75 aastat väldanud uuringut,

mida alustati 1938. aastal 2000 inimesega. Teemaks õnnelik elu. Pikemas eluperspektiivis on jõutud kolmele järeldusele:

1. Sotsiaalsed suhted on tähtsad. Üksiolemine tapab. Tugevad suhted peres ja kogukonnas teevad inimesed õnnelikumaks ja nad elavad kauem.

2. Mitte kui palju, vaid kui kvaliteetseid suhteid on? Vananemise juures oli kõige olulisem, kui rahulolevad olid inimesed oma suhetega 50selt. Isegi füüsilistes valudes tunnevad nad end õnnelikena, kui suhted on tugevad.

3. Head suhted on head ka tervisele. Ja suhted ei pea olema probleemideta, vaid inimesed peavad teadma, et nad saavad teineteisega arvestada.

▲ SA Väärtustades Elu emadepäeva-konverentsil väitlesid: ajakirjanik ja poliitik Barbi Pilvre, MTÜ Eesti Sündimusuringud juhataja Lea Danilson-Järg, majandusanalüütik Hardo Pajula ning ajakirjanik Marica Lillemets. Foto: Erki Tamm.

Kokkuvõttes ütleb R. Waldinger, et kuigi meile meeldivad kiired lahendused, siis lähisuhted seda pole. See on elukestev töö.

Tõepoolest on vahet, kuidas saavad mööduma meie eluaastad ka peale 50ndaid. Arvestades sellega, et elatakse järjest kauem. Rääkimata tsivilisatsiooni tulevikust. Kuid alust laome sellele elule noorena. ■

Meie kodudesse hiilivad

■ Maila Proosa, Valguse Tee Vabakogudusest

■ Foto: Anete Toming

võlukunstnikud

Minu nimi on Maila Proosa, olen 32aastane. Juulis saab abielus oldud seitse aastat. Meil on kaks poega: Steven (5aastane) ja Noah (6kuune).

Jumala armus olen käinud 18 aastat. Minu usutee sai alguse Rakvere Karmeli kogudusest, kust edasi rändasin õppima Saaremaale ja teenisin Siioni koguduses kaasa viis aastat.

Oleme abikaasaga laste sünnist peale palunud Jumalalt tarkust, kuidas neid kasvatada. Me elame ajastul, kus info liigub kiiresti ja on kõikjalt kättesaadav.

Kuid Piibel iseloomustab seda nii: „...sest siis on inimesi, kes on enese-armastajad, rahaahned, kelkijad, ülbed, teotajad, sõnakuulmatud vanemaile, tänamatud, nurjatud, halastamatud, leppimatud, laimajad, ohjeldamatud, jõhkrad, hea põlgajad, reetlikud, tormakad, upsakad, rohkem lõbu- kui jumalaarmastajad, kellel on küll jumalakartuse nägu, aga kes on salanud selle väe. Nii-suguseid väldi!” (2Tm 3:2–5).

Siit ka järgnev tunnistus, mida võib-olla ei osata oodata ega märgata. Nimelt endale teadmata otsustasin mitte osta lapsele riideid, millel on kujutatud Disney tegelasi või luukerepäid. Loomulikult oli meil mänguasju, mis reklaamisid Disney tegelasi, võlukunsti, transformereid jne. Muidugi ta vaatas multikaid, kust võlukunst ei puudunud.

Mingil hetkel panime abikaasaga tähele, et Steven kardab. Ta ei julgenud nt minna üksi oma tuppa magama ja ka öösiti ärkas hirmununa ja seda pärast multika „Käsnakalle Kantpüks” vaatamist. Seose leidsime ühe meie peretuttava kaudu, kelle lapsed ainult seda multikat vaatasid-

ki. Ka nende lapsed kartsid uinuda ja nägid painajaid, nt kuidas neil silmad peast kisti. Lõpetasime selle multika vaatamise päevapealt. Seletasime Stevenile, mis ja kuidas. Ta sai sellest aru. Palvetasime ja asjad said korda.

Kuid aja möödudes hakkas Steven meie vastu mässama, lausa näljastreigi-ga. Põhjust polnudki vaja. Abikaasaga teadsime, et siin on midagi enamat peidus. Palvetasime – ja tookord olukord lahenes. Kuid mingi aja tagant mäss kordus. Me ei rahuldunud ütlusega „See on sellises vanuses normaalne” – see on vale! Jätkuvalt palvetasime olukorra eest. – Suheldes ödede-vendadega Kristuses, tuli ilmutus sellest,

et mänguasjad, mis on seotud nõidusega, elutute asjade elusaks tegemisega, multikad jne, tuleb ära visata. Tekkis mõte, kas selles võib olla asi? Tuli sõna Jumalalt: „Pane mind proovile!”

Kutsusin Steveni tema tuppa ja hakkasime sorteerima. Alustasime lihtsamatest mänguasjadest, mis ei etendanud nii suurt rolli tema mängukastis. Kui jõudsim nendeni, mida me tegelikult pidime ära viskama, siis sellega ta rahul ei olnud. Seletasin rahulikult ja kaastundlikult, aga tal oli raske kuulda ja ma ei saa talle seda ka pahaks panna. Jätsime need ära visatavad asjad kasti kõrvale ja läksime toast ära. Pojal voolasid pisarad, ta sai kohati

aru, miks seda tegema peab, kuid oli siiski raske. Lohutasime teda. Järgmisel päeval, kui ta lasteaeda läks, korjasin need mänguasjad kilekotti ja viisin prügikasti. Koju tulles ei küsinud ta enam nende kohta – ja seda kuni tänaseni. Nagu peast pühitud. Lauamängudes leppisime kokku, et ostame talle uued – neid talle meeldib mängida.

Möödus paar päeva, ki-belesin abikaasaga arutama, kas toimis? Pidime tõdema, et toimis! Halleluuja! Steven muutus peale seda rahulik-maks: enam ei ole mässanud. Loomulikult on ta 5aastane, aktiivne ja teeb pahandusi, kuid nüüd on võimalik teda taas kasvatama hakata. Oleme rõõmsad, et kuuleme jälle Steveni humoorikaid lauseid.

„Ärge armastage maailma ega seda, mis on maailmas. Kui keegi armastab maailma, siis ei ole temas Isa armastust. Sest kõik, mis on maailmas – lihahimu ja silmahimu ja elukõrkus –, ei ole Isast, vaid maailmast” (1Jh 2:15–16). ■

▲ Taas kodurahu elavad Maila, Henry, Steven ja Noah soovivad Jumala rahu igasse kodusse.

Foto: erakogu.

SUVEFESTIVAL kutsub kolmandat korda Hiiumaale

■ Tarmo Kähr, Kärkla baptistikoguduse pastor

Peeter Kaups koos oma naise
Mariega on jätnud Hiiumaa
usuloosse kauni peatüki
pühendunud teenimisest.
Foto: erakogu.

Eesti EKB Koguduste Liidu üheks suuremaks sündmuseks on suvefestival. Veerand sajandit külakorda/linnakorda käinud ühisüritus jõuab kolmandat korda (2001, 2008) Hiiumaale. Tavaliselt heinakuu keskpaiku toimunud kokkutulek saab tänavu teoks jaanikuu algul ja on eelnevaist ühe päeva pikem, koosnedes kahest osast: eelfestivalist saarel ning põhiprogrammist Kärklas. Väikesele ideele, tutvustada Kärkla baptistikoguduse aastapäeva eel koos KUSi tudengitega Hiiumaa palvelaid ja meie lugu, lisandus mõte luua ka muuseum saare vabakoguduste mineviku loo kohta – lõpuks kasvas kõigest sellest välja suvefestival 2018.

Eelfestivali kavades on kaheosaline palvelate õpperännak. Kirikuloolase Toivo Pilli juhtimisel külastatakse pea kõiki

Hiiumaa palvelaid ja saadakse tuttavaks lugudega, mis neis paigus varem on aset leidnud. Priilaste sünni- ja innukat tegutsemislugu avab Palade priikoguduse pastor Enn Veevo. Esimene päev lõpetatakse Nurste palvelas jumalateenistusega, kus jutlustab pastor Joosep Tammo teemal „Kui lugu on katkemas“.

Reede hommikul algavad ekskursioonid tutvustavad nii Hiiumaa vaatamisväärsusi kui ka saare usulist lugu. Võimalik on valida kolme erineva marsruudi vahel: kas teha kaasa jalutuskäik Kärkla linnas või liituda oma autoga Käina – Kassari – Pühalepa või Reigi – Emmaste ringsõiduga. Palvelate õppekäigu teine osa algab pool kaks Hilleste palvelas piiblitunniga „Ap 29“. Seda viivad läbi eetik ja pastor Meego

Rommel ning sotsiaaltöö spetsialist Johanna Rosenvald. Ringreis lõpeb Kärklas baptistikoguduse palvelas.

Festivali põhiprogrammi kandvaks teljeks on neli jumalateenistust. Avaõhtul musitseerivad Astrid Nõlvak, Timo Lige ja sõbrad ning jutlus teemal „Meie...“ aastakonverentsil Liiduga ühinenud MOKO koguduse pastor Kaarel Väljamäelt. Muidugi on, nagu hiidlastel tavaks, rohkesti ühislaulu, tervitusi ja lugusid erinevatelt tunnistajatelt. Reede õhtu lõpeb kahe kontserdiga: koolimaja saalis astuvad üles vennad Reinard ning vanemaid laule ja pillilugusid esitab Kärkla palvemajas ansambel „Eluallikas“ koos sõpradega.

Festivali keskne päev on laupäev, kus hommikust õhtuni leiab igauks kindlasti endale midagi huvitavat ja vajalikku.

Hommikumõtisklusele järgneb dokumentaalfilmi „Ärkamine usu vabadusele“ esilinastus. Ajaloolistel materjalidel baseeruv ekraniseering on valminud Toivo Pilli ja muusiku ning pastori Timo Lige eestvedamisel. Soovijatel on võimalus peale esilinastust linat eos ka kaasa osta. Järgneval jumalateenistusel kõneleb Toivo Pilli teemal „Meie lugu – koosmeelt otsides“.

Lasteprogramm – mis algab juba reedel enne avajumalateenistust – liitub laupäeval Hiiumaa lastefestivaliga. Noorematele on külla tulemas Daniel Levi, kes annab kontserdi Linnapargis, ja nukuteater Talleke näidendiga „Noa laev“.

Peale lõunapausi võtame aega, et mõelda „Tervele elule“. Sellel kaasamõtlemisfestivalil ohjab vestlusi ajakirjanik Joonas Hellerma. Vestluspartneriteks

Möödunud sajandi algul ehitatud Kärkla baptistikoguduse palvela on üks vanimaist tänaseni kasutusel olevatest vabakoguduse hoonetest. Foto: erakogu.

on Kärkla Põhikooli direktor Valeri Gramakovski ja Tartu Ülikooli rektor Tõnu Lehtsaar – „Terve haridus”; metsateadlane doktor Raul Rosenvald – „Terve keskkond”; helilooja Erkki-Sven Tüür ja kultuurikorraldaja Juko-Mart Kõlar – „Terve kunst”. Plokkide vahel musitseerivad Erkki-Sven Tüür ja Mart Metsala ning *jazztrio*.

Laupäeva õhtul toimub evangeelne jumalateenistus. Veel enne seda tuleb esitamisele näidend „Ümber risti retk”. EKB Liidu asepresident Gunnar Kotieseni jutlus esitab küsimuse „Mis lugu?” – ja ehk kuuleme ka vastust. Meie lugu võib saada ka Sinu looks – ühiseks looks koos Jumalaga. Muusikat teeb festivali ajaks kokku tulnud *houseband* ja loomulikult kuuleme isiklikke tunnistusi.

Õhtukontserte on taas kaks: koolimajas astub üles *jazztrio* Talts-Veevo-Kremenetski koos noore andeka laulja Gloria Jörgbergiga. Palvemajas saab kuulda nii vanemaid kui värskemaid laule ansambli NB repertuaarist. Peale õhtukontserte tehakse veel lõkketuld Katri kämpingus Tubalal – mõned kilomeetrid Kärklast Käina poole. Aega on – suveõhtud on ju valged...

Pühapäeval käivad festivalilained eriti kõrgelt. Kell kümme koguneme palveks ja ülistuseks, kell üksteist algaval jumalateenistusel tähistame ühtlasi ka Kärkla baptistikoguduse 134. aastapäeva. Lood ei lõpe – president Erki Tamm kinnitab oma jutluses, et „Lugu kestab edasi”. Ansambel NB aitab kaasa muusikas ja aastapäevale omaselt toimub peale jumalateenistust ühine armastussöömaaeg.

Kui pole kiiret mandrile minekuga, siis kutsub KUS veel Hellamaa kiigeplatsile – osa võtma seminari sõprade piknikust. Ehk on Sinugi kava asuda õppima rakendusliku kõrghariduse õppekavale „Vabakiriklik teoloogia ja juhtimine”? Siis on hea võimalus küsitleda nii rektor Einike Pillit kui ka tema saatjaskonda.

Järelkontserdina pakub head muusikalist elamust Redel Ruudus. Ansambli koduleht kirjeldab repertuaari nii: „Ligi kolmeaastane Redel Ruudus (A. Kremenetski, V. Jagudina) on Eesti muusikamaastikul ainulaadne ansambel, mis esitab *jazz*’i, folki ning popmuusikat erinevatel löökpillidel, põhirõhuga marimbal ja vibrafonil. Lauljanna Mirjam Kivisild annab löökpilliduole veel rohkem sära ja soojust ning oma erilise lauluoskusega jõuab otse kuu-

▲ Kaader dokumentaalfilmist toob esile, kuidas pikkadel öhtutundidel Piiblit uurides usuvabadusele ärgati.

lajate südameteni, edastades tekstide sügavat sõnumit. Ansambli repertuaari mahub nii eesti rahvakoraalide ja juudi folkloori meeldejäävaid meloodiaid, aafrikapärasest rütmikat kui ka tohutu suur hulk improvisatsiooni.” Tule kuulama – sissepääs on vaba nii nagu kõigile suvefestivali sündmustele!

Festivali korraldajatena usume, et nendest päevadest leiab igaüks oma loole lisa. Muusikaprogramm jõuab rahvalaulust kaasaegse ülistuseni, ärkamisaegsetest koguduselauludest *poprock*’i ja *jazz*’ini. Ka sõna on rikkalik: on nii piiblitunde, jutlusi kui võimalust kaasa mõelda ja – miks ka mitte

– kaasa rääkida. Samuti toimib kogu festivali ajal lasteprogramm – ka kõige väiksematele on tegevust kuhjaga.

Kindlasti tasub külastada suvefestivali kodulehte aadressil <http://suvefestival.ee>. Seal saab registreerida osavõtuks eefestivali sündmustele ja broneerida nii ühist toitlustust kui ööbimist. Sinna on koondatud ka mitmete ööbimispaikade kontaktid. Kuna suvine Hiiumaa on ligitõmbav paik, osta laevapiletid juba täna – <http://www.praamid.ee>!

Hiiumaal on suurepärase olla koos perega. Tule meiega koos ühist lugu kuulama ja jutustama! ■

Läänekaarte tuultes rulluvad Ristna rannal surfilained, aga vaiksemat ristimisvett on alati leida. Foto: Enn Veevo.

ARMASTAGEM ELU!

■ Almi Tugev,
Kuressare Siioni kogudus

Olla elusse armunud,
headesse sõpradesse,
mõttekaaslastesse –
jah, seda ma olen,
milline õnn!
Nautida Looja loomingut,
aastaaegade ilu,
mis sest, et talv pisut vilu,
ta ikkagi ilus!
Süda ärevil tuksumas,
saabunud kevad – õnnestav
noorus,
kui voorus...
Imeväel avanevad uinunud
pungad,
aedades puhevil kirsisülemid,
õunapuud hurmavas vahus,
tasane helveste sadu...
Rohesamblasse varjunud kiviaed,
kummargil sinetavate sirelitega,
oma
magnetiliste õnnepatjadega
ligitõmbavalt kutsuvad –
milline lumm!
Linnukooride sümfoonia,
põhjamaa taeva all tantsib loodus
jaunimat pulmatantsu –
armastuse tantsu...
Elu on ilus, elamistväärt!
Armastagem elu, üksteist,
teineteist
seniks kui meid on.

Vigade parandus
Teekäija 4/2018 lk 9 ilmunud artiklis pole
Helle Lihti ametinimetus mitte *sekretär*,
vaid Euroopa Baptistiföderatsiooni ase-
peasekretär.

Õpingud on teekond Jumalale lähemale

■ Marge Loik, Oleviste kogudus

Marge Loik, Innar Kruglov ja Rando Kangro TCMIII lõpuaktusel. Foto: Meego Remmel.

Heiligenkreuzis Austrias toimus 29. aprillil TCM International Instituudi lõpuaktus-jumalateenistus, millest minulgi oli võimalik lõpetajana osa saada.

TCMII on loodud USA koguduste poolt, toetamaks Kesk-Aasia ja Ida-Euroopa ning juba paar aastat ka mõnede Aafrika riikide kristlasi nende teenimistöös läbi teoloogilise hariduse. Instituut pakub magistriõpet, aga ka vähendatud mahus sertifikaadiõpet, mis on võrreldav rakendusliku kõrgharidusega.

Sel aastal oli lõpetajaid 14st riigist – kokku 34. Eestist olid lisaks minule kaks tublit noort meest – Innar Kruglov, kes on KUSi arendusjuht ja Tartu Risttee koguduse abipastor, ning Rando Kangro, kes tegutseb Eesti Kirikute Nõukogu Noortenõukogu projektijuhi ja 3D koguduse Tartu pastorina. Mina lõin pea kümme aastat vabatahtlikuna kaasa Oleviste koguduse Alfa-kursusel, olles selle koordinaator ja loengupidaja. Aja jooksul juhtis Jumal mind

enam noorte suunas, mistõttu olen paar viimast aastat pühapäevakoolis 12–15aastaseid noori (juunioreid) õpetamas.

Mina ja Innar läbisime magistri- ning Rando sertifikaadi-programmi.

Olen tänulik, et me ei ole pimedas juhuse lennutada, vaid meie elu suunab Jumal. Usun, et minu TCMIII õppima sattumine ei olnud juhus, kuigi tuli üsna ootamatult. Oma õpinguid nimetaksin kui teekonda Jumalale lähemale.

Kõikide nende aastate jooksul, mil sai läbi loetud tuhandeid lehekülgi raamatuid ja kirja pandud mitusada lehekülge mõtteavaldusi, kasvas Jumal meid seestpidiselt.

Usuteadus ei ole ainult raamatutar- kus, vaid see peegeldub meie eludes. Üksnes Jumal teab, mida ja mil viisil ta soovib esile tuua. Vaatan suure tänu- tundega tagasi oma õpingutele, kuigi õppimine Jumala koolis ei lõpe vast eal.

Praegu rõõmustame tänulikult saavutatut üle, vaadates lootusrikkalt ettepoole, valmis teenima Jumalat. ■

Vaimulike töötajate kevadisel õppepäeval 12. mail Nuutsakul loositi välja seekordsed Eestimaa kirikute tundjad. Foto: Erki Tamm.

Millised pühakojad olid pildil?

Teekäija 2/2018 avaldas Eesti Vabariigi 100. aastapäeva puhul piltmõistatuse, millel tuli tuvastada Eestimaa pühakodasid:

1. Kohtla-Järve Evangeeliumi Kristlaste Koguduse Loo- tus palvela
2. Leisi Baptisti Koguduse palvela
3. Pahapilli Evangeeliumi Kristlaste Koguduse palvela
4. Saha Püha Nikolause kabel
5. Vormsi Rälby Baptistikoguduse palvela
6. Kärdla tuletõrjemaja
7. Sadala Baptisti Koguduse palvela
8. Mooste Baptistikoguduse palvela
9. Kärsa õigeusu kirik (Kärsa metodisti kogudus)
10. Tartu Salemi Baptistikoguduse kirik
11. Tartu toomkirik
12. Kehra Koguduse palvela

Ajakirja toimetus ootas siin 11 pühakoja nimesid (foto nr 6 ei olnud pühakoda). Õigesti vastanute vahel loositi välja kaks kutset Allika kirjastuse ja ajakirja Teekäija hommikusöögile, mis tänavu toimub 9. juunil EKB Liidu suvefestivalil MEIE LOOD Kärdlas.

**Toimetus õnnitleb võitjaid:
Liivi Lõiv ja Mairon Koit!**

EKB Liit värskendas oma logo

„Logo on graafiline element, mis üritab aidata üheselt samastada mingi ettevõtte, toote, teenuse, asutuse, organisatsiooni või ürituse, et avalikkuse ees eristada logo omannikku teistest” (Wikipedia).

Kahe kala märki täisnime „Eesti Evangeeliumi Kristlaste ja Baptistide Koguduste Liit” ees nägid Teekäija lugejad esmakordselt 1999. aasta juuli-augusti numbris. Seal oli reklaam, mis tutvustas septembris alustanud uut PIIB-LIKOOLI, mille kutsusid ühiselt ellu Kehra Misjonikool ja Tartu Kõrgem Usuteaduslik Seminar. Millenniumil on kõnekas logo EKB Liidus kalendri ja aastaraamatuga juba üldiselt omaks võetud. Seega on ta meid saatnud pea 19 aastat.

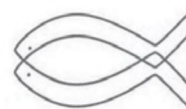
Kala sümbol oli tunnuseks juba algkristlastele. Kreeka sõna *kala* (ἰχθύς) iga tähega algab üks sõna. Nendega väljendatakse üldkristlikku usutunnistust: Ἰησοῦς Χριστός, Θεοῦ Υἱός, Σωτήρ (Jesus Kristus, Jumala Poeg, Päästja). Tänapäeval on see kalamärk ülemaailmselt levinud kristlaste tunnus. Aeg-ajalt märkame teda kleebisena „kristlikult” sõitvatel autodel.

„Kaks kala” on Piiblis tuntud ka kõigis neljas evangeeliumis (Mt 14:17,19; Mk 6:38,41; Lk 9:13,16; Jh 6:9). Nii sobis meie liitvendluse sümboliks väga hästi just kaks kala. Igal aastal on kaks liidu kogudust palve- ja osadusvõrku loositud, jüngerlus.

Liidu kodulehte *kogudused.ee* uuendades tellis juhatus logole värsket teostust. Ei korraldatud küll otse konkurssi, vaid küsiti erinevaid variante tunnustatud meediagraafik Jane Sipelgalt. Tema pakutud Logoraamatust osutus valituks juhatusel kõige enam meeldinud logo.

Teekäija

Varasem logo

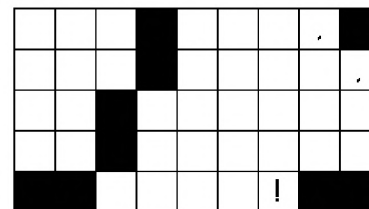
Värsk logo

Kes on, kes võidab ära maailma?

Ruudustikus on vasakult paremale lugedes üks mõte Piiblist. Iga täht ruudustiku all on õiges tulbas, ent mitte õiges järjekorras. Kui paigutad tähed tagasi ruudustikku, saad piiblisalmi, mis vastab pealkirjas olevale küsimusele. Sõnavahesid tähistavad mustad ruudud. Kõik salmis olevad kirjavahemärgid on ruudustikus ette antud. Piiblisalm on võetud 1997. aasta piiblitõlke järgi.

Eelmise Tähesaju „Kuidas käituda raskustes?” lahendus on kirjas 1Pt 5:7: „heitke kõik oma mure tema peale, sest tema peab hoold teie eest.”

S M
E E E E U
O T P J U E A U
E N S O E G E L A
K K S J U S S B S

Seminaris jagati Uue Testamendi tõlgendamise võtmeid

- Kaur Paldre, KUSi tudeng
- Fotod: Ragne Kivimets.

Kuidas pidada 13 aasta jooksul üle 1000 jutluse ja mitte end ülearu korrata? Hanseni pastoritöö kogemus ütleb, et tuleb end pidevalt täiendada.

Heade asjadega harjutakse ruttu ära. Juba viiendat aastat KUSis õppides on mulle mõned head asjad iseenesest-mõistetavaks muutunud. Loomulikult toimub maikuu õppesessioon Nuutsaku puhkekeskuses. Loomulikult saab seal linnast kaugel metsa sees puhata, saunas käia, järves ujuda, koos Jumalat ülistada ja üksteise lugusid kuulata. See on ju täiesti normaalne? Ja loomulikult on seal kõigil kolmel päeval Uue Testamendi tõlgendamist õpetamas mees, kelle tarkus ületab tudengite oma nii umbes seitsmekordselt (pidades meeles, et arv seitse sümboliseerib täielikkust).

Külalisõppejõud Fred Hansen TCMi Instituudist ütles, et mida rohkem ta on õppinud, seda enam ta on mõistnud, kui vähe ta tegelikult teab. Seda olen tarkade meeste suust ka varem kuulnud. Kui suur tarkus annab õiguse öelda „Ma tean vähe”, siis peaksin mina end vist päris targaks pidama, sest Hanseni teadmiste ei küündi ma ligilähedalegi! Aga natuke targemana

tunnen end nüüd peale sessiooni küll.

Keeleteadlase taustaga Hansen rõhutas, et Piibel on tekst ja selle tõlgendamisel kehtivad samasugused reeglid nagu iga teise teksti puhul. Teksti õigeks mõistmiseks on oluline teada selle liiki. Uues Testamendis leiame peamiselt kahte liiki tekste – jutustusi (narratiive) ja kirju. Narratiivide hulka kuuluvad evangeeliumid (ja Apostlite teod) ning kogu ülejäänud Uus Testament (sh Ilmutuse raamat!) langeb kirjade kategooriasse.

Hansen õpetas, et evangeeliumide mõistmiseks tuleb hoida meeles, et igal jutustusel on kulminatsioon, kus leitakse lahendus mingile probleemile või konfliktile, ning see lahendus või vastus ongi narratiivi peamine mõte. Oluline on, et see tuleb alati välja dialoogis või otsekõnes. Teksti tähenduse määramiseks annavad olulisi vihjeid ka inimesed, koht, aeg või muu kirjeldav informatsioon. Tähele tuleks panna korduvaid fraase ja sõnu, metafoore ja

paralleele teiste piiblitõlgendustega. Olulise suunise jutustusele annab evangeeliumide puhul ka esimene peatükk, kus autor annab mõista, mis on teksti mõte. Selle meetodiga tuleks liiga subjektiivsete tõlgenduste vältimiseks läheneda igasugustele jutustavatele tekstidele.

Uue Testamendi mõistmiseks on lausa möödapääsmatult tähtis teada, kuidas sel ajal kirju kirjutati ja loeti. Kõik kirjad järgisid põhilist struktuuri: sissejuhatus, keha (ingl body) ehk sisuline sõnumi osa ja lõpetus. Sissejuhatuses märgitakse ära saatja ja vastuvõtja (tõlgendamisele aitab kaasa nende omavahelise suhte mõistmine), millele järgnevad tervitus ning tänu ja palve. Kogu kirja kõige olulisem osa on just see tänu ja palvete osa, mis eelneb vahetult kirja kehale, sest seal on alati ülevaade teemadest, millest juttu tuleb, ning seeläbi ka autori eesmärk kirja kirjutamisel. Kõige raskem on määrata, kus lõpeb kirja keha ja algab lõpetus, kuid tõlgendamise seisukohast ei ole see nii oluline kui sissejuhatuses kirjutatu. Lähemalt uurisime 1. kirja tessalooniklastele, mille peamiseks sõnumiks on lootus, ning Ilmutuse raamatut, mille tõlgendamise võtme leiab esimese peatüki salmidest 5b–8.

Kokkuvõttes oli sessioon minu jaoks väga kosutav! Olen tänulik võimaluse eest õppida, puhata ja mitmete tudengitega paremini tuttavaks saada. Järgmine „Nuutsaku sessioon” toimub augusti lõpus. Kas tuled ka? ■

◀ Kuidas kõik pildil olijad korraga naerma aeti? Meenutati ühte naljakat lugu KUSi rektor Einike Pilli ja õppejõud Fred Hanseniga seoses – küsige mõnelt kohal olnud tudengilt järele!

Tule õppima
rakenduskõrghariduse õppekavale
"Vabakiriklik teoloogia ja juhtimine"

VASTUVÕTU PERIOOD
12.06-25.08

Viis spetsialiseerumist:

Ülistusteoloogia
Praktiline misjon
Koguduste rajamine ja arendamine
Noorsootöö
Teoloogia

Vastuvõtuvestlused:

14.06 kell 15-18 Tartus;
avatud loengud ja grill-piknik
06.08 kell 16-20 Tallinnas
22.08 kell 13-16 Tartus

www.kus.tartu.ee

MEIE ISA PALVE

Meie Isa, kes sa oled
taevas!
Pühitsetud olgu sinu nimi!
Sinu riik tulgu,
sinu tahtmine sündigu
nagu taevas, nõnda ka
maa peal!
Meie igapäevast leiba
anna meile tänapäev!
Ja anna meile andeks
meie võlad,
nagu meiegi andeks
anname oma võlglastele!
Ja ära saada meid
kiusatusse,
vaid päästa meid ära
kurjast!
Sest sinu päralt on riik ja
vägi ja au igavesti.
Aamen.

Kui Sina ei ole veel Jeesuse
jünger, siis piibellik tee selleks
saada on palve. Kui alljärgnev on
Sinu arusaam/usk, siis tee see
oma palveks:

„Oo, Jumal, ma tean, et olen
patune inimene. Ma kahetsen
oma tehtud patte ja tahan neist
vabaneda. Usaldan Jeesust kui
oma Päästjat, tunnistan teda kui
oma Issandat ja palun tulla täna
minu ellu. Sellest hetkest peale
tahan temast teha oma elu aluse,
teenida teda ja järgida teda
koguduse osaduses. Palun seda
Jeesuse Kristuse nimel. Aamen.”

Järgneval teekonnal
orienteerumiseks võta ühendust
(oma lähima) pastori või Teekäija
toimetajaga.

MEIE LUGU

EESTI EKB KOGUDUSTE LIIDU
SUVEFESTIVAL HIIUMAAL

7. - 10. JUUNI 2018

suvefestival.ee info@suvefestival.ee

FESTIVAL MEIE LUGU

Reede, 8. juuni

19:00 Avateenistus. "Meie..."

Muusika Astrid Nõlvak, Timo Lige ja sõbrad
Jutlustab MOKO koguduse pastor Kaarel Väljamäe, tervitused

19:00 Piiblitund lastele koolimaja klassides

21:00 Reinaru vendade kontsert kooli saalis

21:00 Öhtukontsert palvelas: ansambel Eluallikas ja Taimi Kopli

Laupäev, 9. juuni

9:30 Hommikumõitisklus

9:30 Lasteprogrammi algus koolimajas

10:00 Dokumentaalfilmi "Arkamine usu vabadusele" esilinastus

11:00 Jumalateenistus "Meie lugu - koosmeelt otsides". Muusika House-band, jutlustab Toivo Pilli

14:00 Kaasamõtlemissfestival "Terve elu"

14:30 Daniel Levi kontsert linnapargis (koostöös Kärdla linna lastefestivaliga)

18:30 Näidend "Ümber risti retk"

18:30 Nukuteatri Tallele etendus „Noa laev“ lastele koolimajas

19:00 Jumalateenistus "Mis lugu?" kooli saalis. Muusika House-band, jutlustab Gunnar Kotiesen

21:00 Kontsert jazztrioltalt Talts-Veevo-Kremenetski kooli saalis

21:00 Öhtukontsert palvelas: ansambel NB

22:00 Lõkkeõhtu Katri kámpingus

Pühapäev, 10. juuni

10:00 Eestpalveruum avatud

11:00 Jumalateenistus "Lugu kestab edasi". Kärdla BK aastapäev

Muusika NB, jutlustab Erki Tamm

11:00 Pühapäevakooli tund lastele

12:30 Armastussöömaaeg

14:00 Seminari sõprade piknik Hellamaa kiigeplatsil

17:00 Järelikontsert palvelas: ansambel Redel ruudus

EELFESTIVAL

Neljapäev, 7. juuni

12:00 Avapalvus Mäeltse palvelas ja palvelate õppekäigu esimene osa Toivo Pilliga

19:00 Jumalateenistus "Kui lugu on katkemas"

Emmaste-Nurste palvelas. Jutlustab Joosep Tammo

Reede, 8. juuni

9:30 Valikekursioonid

13:30 Piiblitund "Ap teg 29" Meego Rimmeliga Hilleste palvelas

15:00 Palvelate õppekäigu teine osa Toivo Pilliga

Korraldab: Eesti EKB Koguduste Liit, kogudused.ee

Tere tulemast Hiiumaale!

EESTI KIRIKUTE NÕUKOGU

Pisainivõti

SÕBRALT

SÕBRALE

WHITTIER AREA COMMUNITY CHURCH

EESTI TÕIDUPANK